

**Zeppelin
boven Bredene**

België - Belgique
P.B.
8400 OOSTENDE 1
3/4637
P 706130

Verjaardagsfeestje 80-jarig blad

VLZ vzw
Wandelaarkaai 7
8400 OOSTENDE

Visserijfeesten Zeebrugge

Geschiedenis Oostendse vismijn

Trawlerrace Brixham

80ste jaar • verschijnt maandelijks • nr 8 • 9 augustus 2013 • 3,99 euro • afgiftekantoor Oostende 1
Niet bestelbare exemplaren terugbezorgen aan HVB • Brusselstraat 12 te B-8450 Bredene • Danke postman / -vrouw

De 500 woorden van Nicole.

Nicole Derycker is een geboren Oostendse, dochter en kleindochter van vissers. Tot haar 27ste woonde ze in de Stad aan Zee, daarna spoelde ze weg naar Brugge, Antwerpen en Watou en belandde uiteindelijk terug in Oostende. Voor HVVB schrijft ze maandelijks een column in minder dan 500 woorden.

Zouden die mensen gelukkig zijn?

Met manlief in de ochtend op stap! Niet dat ik niets anders te doen heb maar gisteren zag hij drie kleppers van motorjachten in het Mercatordok aangemeerd liggen en hij moet en zal me die tonen voor ze weer ribbedebie zijn.

Ze liggen er nog gestroomlijnd en wel Hollands en luxueus te wezen. Een pak van zijn hart.

'En? Is dat niet *la belle vie*? Wat zou je ervan denken zo'n prachtboot te bezitten?

Ik trek mijn neus op. 'Pff, het jacht van Bernard Tapie is wel tien keer groter en chiquer.'

'Weten die mensen wel hoe gelukkig ze zijn?' vraagt hij zich hardop af terwijl hij gebiologeerd naar die drie grote kabeljauwen tussen de sprot staart.

Ik kijk naar de eerste boot en moet toegeven dat ik toch een ietsepietsje onder de indruk kom van al dat tropisch hout en die blinkende inox, van die opgepoetste diepbloauwe romp en dat kraaknette dek. Het schip kijkt met twee donkere ankerogen terug.

'Zouden die eigenaars gelukkig zijn?', herformuleert manlief zijn vraag.

'Met hun boot wel, mag ik hopen', zeg ik terwijl ik me omdraai richting Delhaize. Ik heb wel meer te doen dan me vergapen aan jachten van rijke Hollanders! Maar hij staat als gegoten. Ik kom op mijn stappen terug.

'Zo'n boot kan ik je niet schenken, schatje', zegt hij. Het klinkt warempel alsof hij dat echt spijtig vindt.

'Ach, ik zou zo'n ding niet willen. Onze sloep is me meer waard. Die houdt al dertig jaar stand', troost ik hem gauw.

Met tegenzin maakt hij zich van de reling los. 'Die mensen kunnen nooit gelukkig zijn met zo'n hun boot', besluit hij als we eindelijk verder stappen. 'Stel dat ze aanmeren in Cannes of Nice, laat staan in Monaco. Allee, wat voor een figuur zouden die prullen van twintig meter daar niet slaan tussen de kanjers van de groten der aarde!' Hij schudt het hoofd. 'Zo zie je maar, 't is altijd iets in 't leven.'

Eindelijk de supermarkt in. Hij naar de wijnafdeling, ik naar de groenten en de beenhouwerij. Bij het buitengaan komt een jonge moeder ons tegemoet. Het kleine meisje in de kinderwagen staart me met pientere oogjes aan. Ik stop geschokt, moeder en kind onbedoeld de pas afsnijdend. Die blik! Het is alsof mijn overleden moeder me vanuit dat jonge frisse lichaampje aanstaart, de ogen weer vol hoop en pret. Mijn gezelschap neemt me bij de arm en trekt me zachtjes opzij. Hij kijkt me onderzoekend aan maar vraagt niets. Moeder en kind verdwijnen in de draaideur.

Zou die moeder gelukkig zijn met haar dochtertje, vraag ik me af. Moederliefde, ik heb er geen kaas van gegeten, ik heb immers zelf geen kinderen. Hoewel ... Ik kijk opzij, vang een blik op die alweer richting Mercatordok zwaait.

Een glimlach doet mijn mondhoeken omhoog krullen. Natuurlijk heb ik een kind. Het is een beetje groot uitgevallen maar het speelt intenser met boten in zijn geest, dan een peuter in het echt. We steken de straat over en blijven staan aan de reling van de *bassing*.

'Toch aangenaam, zo'n terras achteraan', zegt een dromerige stem naast me. 'Stel dat je met een paar vrienden ...'

Een golf van vertederende weltevredenheid. De hendels van mijn boodschappentas snijden me in de vingers. Ik zet hem neer.

Nicole Derycker
foto: Jo Clauwaert

Van Nicole Derycker verschenen al verschillende boeken. In het najaar wordt een nieuw werk van haar gepresenteerd. De handen van de tijd wordt uitgegeven door de Nederlandse uitgeverij Aspekt. Het is een verhaal dat ondergedompeld werd in een eeuwenoude Indiase filosofie.

WE ARE DELIVERING YOUR DREAM

HET VRIJE VISSERIJBLAD
Onafhankelijk magazine
van de zee
ISSN: 0776-6912

MEDEWERKERS:

Jo Clauwaert, Robert Coelus, Filip De Bodt, Walter Debrock (†), Nicole Derycker, Juul De Vocht, Zio Joris De Voogt, Don Fabulist, Peter Flynn, Peter Holvoet-Hanssen, L.A. Inghelebrecht, Jan Lamote, Frank Neyts, Jef Klausning(†), Antoine Légat, Marc Loy, Chris Meyers, Eddy Serie, Geert Cyriel Tavernier, Flor Vandekerckhove, Louis Vande Castele, Isabelle Van Eeghem, Jacques van Harten (†), Marnix Verleene, Katrien Vervaele, Guido Walters (†).

Gasten: Ilse Heip, Rienk Nadema, Marco Van Dyck

Vormgeving: cdvproductions@skynet.be

Redactie te bereiken op
0474 53 88 00

E-mail: het.visserijblad@telenet.be

Facebook: www.facebook.com/HetVrijeVisserijblad

www.visserijblad.be

V.u.: Flor Vandekerckhove
Brusselstraat 12, Bredene
UITGEVERIJ:

VZW Liefkemores.

Redactie, publiciteit en
alle correspondentie:

HVB, Brusselstraat 12,
8450 Bredene

Omslagfoto: Jo Clauwaert
Losse nummers: 3,99 euro
Abonnementen!

* Jaarabonnement België

(12 opeenvolgende nummers startend vanaf de betaling) door overschrijving van 30 euro op rekening 384-0596581-18 van Het Visserijblad, met vermelding abo HVB.

* Jaarabonnement Nederland

(12 opeenvolgende nummers, startend vanaf de betaling) door overschrijving van 52,00 euro op de Belgische ING-rekening van Het Visserijblad (IBAN): BE50 3840 5965 8118 (BIC): BBRUBEBB. Vermelding: abonnement HVB.

Wààr was dat feestje? Dààr was dat feestje!

Dit tijdschrift is in 2013 tachtig geworden. Daar hebben we op 28 juli een feestje rond gebouwd. Geen redevoeringen van prominenten, geen 'peptalk' over duurzaamheid... Wel literatuur, rock, poëzie, blues en punk! En ja, we bereikten er wel degelijk ander volk mee dan de usual suspects die op de sectorevenementen afkomen. Opdracht geslaagd!

We verlieten de visserijkaaien en begaven ons naar het etablissement op de Zeedijk 10 in Oostende waar Vrijstaat O zijn thuisbasis heeft. 's Morgens ondervroeg literatuurjournalist *Carlos Alleene* daar onze uitgever *Flor Vandekerckhove* over diens roman *Amandine*. In dat boek worden niet alleen opgang, bloei en neergang van de Oostendse vissersgemeenschap beschreven, maar ook de levens van degenen die het allemaal meemaken/meegemaakt hebben. Voorwaar een heus literair moment waarmee we aan (een deel van) onze zelfopgelegde taak voldeden: *de visserscultuur naar de wal brengen*. Maar onze zelfopgelegde taak bestaat uit twee delen. We willen niet alleen de visserscultuur naar de wal brengen. *We willen ook de cultuur van de wal naar de visserij brengen*. Daarom was er ook een concert. *Peter Holvoet-Hanssen, Bruno Deneckere & Friends* en de uit de USA overgevlogen *Jon Langford* bezorgden ons een onvergetelijk muzikaal & poëtisch moment. En ja, er werd ook van het vaderland weg gejamd.

Vanwege het feestcomité 80 jaar Visserijblad • foto's JoC & Ilse Heip

PS.: On The Road Again! Omdat we in dit feestjaar nog meer op straat lopen dan anders, wordt de roman *Amandine* tijdens de komende herfst ook nog voorgesteld in een serviceclub in de omgeving van Tielt en in de boekwinkel Letters & C° te Deinze. Bovendien begeeft ons feestcomité zich in die herfst ook naar St.-Amands-aan-de-Schelde waar Peter Holvoet-Hanssen (die in ons blad de poëzierubriek redigeert) op 28 september een straatnaam cadeau krijgt.

Een roman over de visserij schrijven is één zaak. Het boek op de markt zetten is iets helemaal anders. De auteur wordt daarom meermaals gesommeerd om her en der uit het boek te komen voorlezen. Dat was ook op 28 augustus in Vrijstaat O het geval. (foto boven links). Het boekenvak is een bezigheid die je 't best aan specialisten overlaat. Zo'n specialisten vind

je bijvoorbeeld in de boekhandel Corman in Oostende. Het echtpaar Kemp (foto boven midden). maakte van de roman Amandine overigens een 'seller'. En als het boek verkocht is, moet het uiteraard ook gesigneerd worden. Bovenaan rechts laat de Oostendenaar Eddy Poncelet zijn exemplaar tekenen.

Veel volk was er op die zondagmorgen in Vrijstaat O aanwezig. Tussen de toehoorders merkten we o.a. de televisiefiguur Martin Heylen op (foto op voorgaande bladzijde). Op de foto links ontwaren we o.a. voormalig redacteur van De Zeewacht Willy Helmoortel en Stephanie Maes die een aantal subsidiedossiers in de visserij beheert. De bekende actrice Katrien

Devos (foto midden) was van de partij, zoals immer wanneer ons blad iets organiseert. Veel Oostendenaars haalden er weer de banden aan. Links zien we Doris Klausing (dochter van wijlen Jef Klausing, ooit redacteur van ons blad), Guido Vanhoucke en Anne-Marie Monteyne (foto rechts).

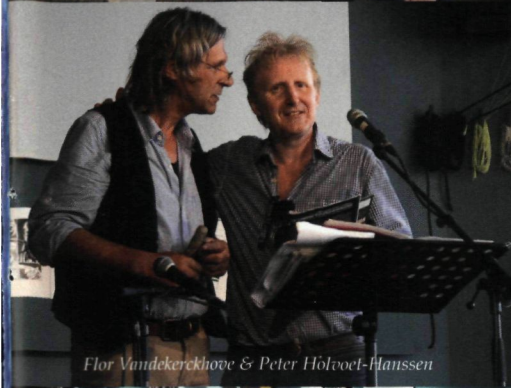

Bijzonder prettig was ook de ontmoeting tussen de uit de USA overgevlogen punkrocker Jon Langford en Laurent Vanacker, eertijds de zanger van de legendarische Bredense beatband The Swallows (foto links onder). Jon Langford en zijn pianist

Barkley McKay deden vervolgens zelfs de moeite om de visserijkaaien op te zoeken. We treffen ze hier op de Slipwaykaai in Oostende (foto midden). De dichter Peter Holvoet-Hanssen had hen er de weg naartoe gewezen. (foto onderaan rechts)

Eddie Serie in goed gezelschap

Flor Vandekerckhove & Peter Hölvoet-Blanssen

Peter Flynn

Bruno Deneckere, Kathleen Vandenhoudt & Nils De Kaster

Barkley McKay

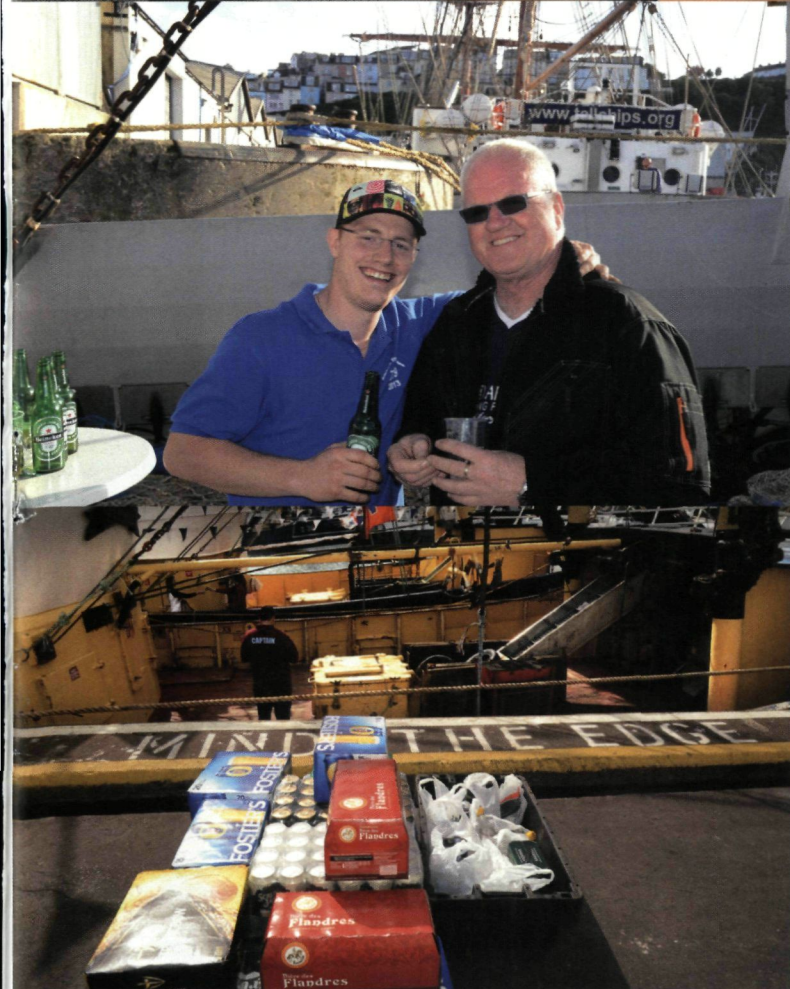
Slopende jamsessie met Bruno Deneckere, Jon Langford, Kathleen Vandenhoudt & Nils De Kaster. Wereldklasse!

Brixham Trawlerrace

Op zaterdag 15 juni greep in Brixham voor de 51ste keer de Trawlerrace plaats. Dit jaar werd er veel aandacht besteed aan veiligheidskwesties. De opbrengst van deze havenfeesten gingen zoals steeds naar Mission for Deep Sea Fishermen. Dit jaar namen er twee Belgische vissersvaartuigen deel: de O 33 Marbi en de Z 39 Zuiderzee. Onze Nederlandse abonnee Rienk Nadema maakte er voor ons een fotoreportage van.

Stichting voor Duurzame Visserijontwikkeling

SVDO vzw
Wandelaarkaai 4
8400 Oostende
Tel: 059 50 95 26
Fax: 059 50 96 64
info@sdvo.be

Openingsuren:
Van maandag t/m donderdag
van 8.30u tot 12.15u - 13u tot 17u
Op vrijdag van 8.30u tot 12.30u

HETZEEVISSERSFONDS
fonds voor bestaanszekerheid

Zeevisserfonds
Wandelaarkaai 4
8400 Oostende
Tel: 059 50 95 55
Fax: 059 50 95 25
info@zeevisserfonds.be

Openingsuren:
Van maandag t/m donderdag
van 8.30u tot 12.15u - 13u tot 17u
Op vrijdag van 8.30u tot 12.30u

De definitieve scheiding der Nederlanden

Het Beleg van Oostende (1601-1604)

Wie de woorden *beleg van Oostende* leest, denkt wellicht aan ene met kaas en ene met hesp, en er is in Oostende inderdaad ook een broodjeszaak (geweest?) die zo heet. Maar *Het Beleg* - met hoofdletters - is uiteraard iets anders. Het is het waargebeurde verhaal van een stad die in een langdurige oorlog tot puin herleid werd. Bovendien kan de betreffende episode niet zomaar een detail uit de geschiedenis genoemd worden. Er werd daar een belangrijk stuk geschiedenis geschreven.⁽¹⁾

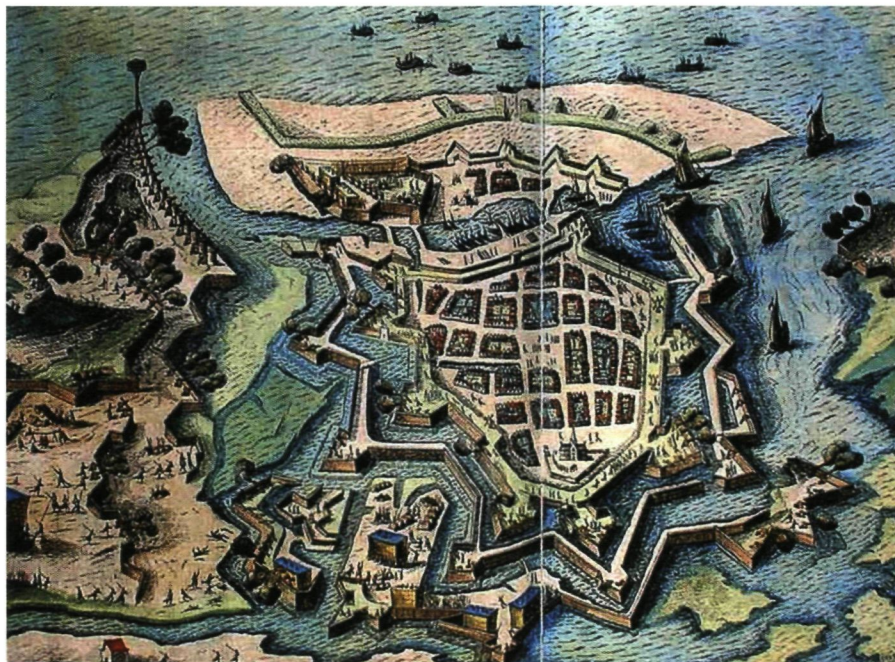
Wie wil weten wat *Het Beleg van Oostende* is, moet zich eerst over de *Tachtigjarige Oorlog* (1568-1648) buigen. Deze begon als opstand in een van de rijkste Europese gebieden, de Nederlanden, waartoe Vlaanderen destijds behoorde. Halfweg de zestiende eeuw braken er alhier opstanden uit die verschillende oorzaken

steden in Vlaanderen (de Zuidelijke Nederlanden) werden al vlug door de Spanjaarden heroverd. Zo viel Antwerpen in 1585. Alleen Oostende had stand gehouden.

Stad wordt eiland

De geuzen kwamen zich in Oostende verschansen. In minder dan tien jaar vormden ze de stad om tot een volledig ommuurde stad met wallen en grachten. Na het weggraven van de duinen aan de oostkant (1584) brak de zee door en overstroomde de omgeving, daardoor ontstond omstreeks 1600 trouwens ook de huidige oostelijke havengeul.

'Toen in 1598 Isabella, de dochter van de Spaanse koning Filips II en haar echtgenoot aartshertog Albrecht van Oostenrijk, landvoogden van de Nederlanden werden, kregen zij de opdracht om Oostende opnieuw onder het Spaanse gezag te brengen. Albrecht liet

Oostende ten tijde van het Beleg. De geuzen zijn erin geslaagd de stad te omwallen. Bij hoogwater is de stad een eiland geworden. Ten westen zien we soldaten van de aanvallers aan 't werk. (http://users.skynet.be/Protest.kerk_Oostende/het_beleg_van_oostende.htm)

hadden. In 1576 sloten alle 17 provincies van de Nederlanden zich aaneen tegen de Spaanse koning Filips II die er nochtans de erkende heerser van was. Die kon er niet om lachen en stuurde er zijn leger op af.

Zoals het ook vandaag in oorlogen het geval is, werd de vijandschap tussen de twee partijen godsdienstig gekleurd. Het heersende Spanje was katholiek, de opstandige Nederlanden werden protestants. 'De opstandelingen werden neerbuigend 'geuzen' genoemd. 'Met de term geuzen werden aanvankelijk Nederlandse edelen aangeduid, (...). Later vervees de term specifiek naar de strijders die te land (bosgeuzen) of te water (watergeuzen) de Spanjaarden bevochten.'⁽²⁾ De opstandige

een dubbele kring van forten en schansen rond Oostende aanleggen (...) en de bestaande met elkaar verbinden. Via wegen en bevaarbare waterlopen stonden ze met elkaar in verbinding, maar ook met Nieuwpoort en Brugge, zodat de troepen van Albrecht van daaruit konden worden bevoorrad. De Nederlanders en Engelsen bevoorraden Oostende vanuit zee.'⁽³⁾

De autochtone Oostendenaars hadden de bui al van ver zien aankomen en ze hadden dan ook hun biezen gepakt. 'En waar schuilt die bedrijvige bevolking, visschers, weerden, reeders, schippers, handelaars en werklieden? (...) Waren er dan geene inwoners tot na het beleg van te Oostende gebleven? Je... één zegt de Bisschop van Brugge (...) Twee zegt

De Brit Francis Vere (1560-1609) was opperbevelhebber van de Geuzen in Oostende. Nadat de Engelse koning James vrede sloot met Spanje, ging Vere met pensioen. Zijn ervaringen schreef hij op in *Commentaries of the Divers Pieces of Service*. Vere stierf in 1609, vlak nadat de Nederlanden het Twaalfjarig Bestand (een onderbreking van de Tachtigjarige Oorlog) hadden gesloten met Spanje. Hij werd begraven in de Westminster Abbey. (http://nl.wikipedia.org/wiki/Francis_Vere)

Fleming. De oorkonden onzer stad geven de namen van vier "oude poorters", dat is van burgers die Oostende bewoond hadden vóór en zelfs in de troebelen (...)'⁽⁴⁾ Verder spreekt deze Oostendse historicus over acht Oostendse namen die hij weervindt in een lijst van 378 hoofdofficieren en kapiteins die aan de verdediging deelnamen.⁽⁵⁾

In juli 1601 namen de Spaanse en Italiaanse legers hun posities in rond de stad waarbij ze vooral de oude westelijke haveningang viseerden. Maar ook aan de oostzijde bevonden zich troepen. Deze probeerden te verhinderen dat Hollandse en Engelse schepen Oostende bevoorraden.

Op 6 juli losten de belegeraars de eerste schoten. Dagenlang werd Oostende onder vuur genomen. Volgens ooggetuigen vielen in die eerste week 500 doden en 300 gewonden. De stad hield stand. Voortaan zouden week na week tientallen schepen uit Holland en Engeland Oostende binnenvaren met wapens, materiaal, medicijnen, levensmiddelen, wijn, bier en brandstof.⁽⁶⁾

De oostelijke duinen waren, zoals gezegd, al in 1584 geslecht, maar in 1601 gebeurde dat ook met de westelijke. Oostende was bij hoogwater een eiland geworden.

Op 7 januari 1602, na 12 uur vechten, vielen de Spanjaarden met 6000 man de stad bij laag water aan vier kanten aan. Toen de geuzen de Westsluis openden liep het water van de stadsgrachten in zee: honderden Spanjaarden verdronken. De Spaanse verliezen waren enorm : zij mochten 2500 man begraven, terwijl de geuzen in hun rangen amper 60 slachtoffers telden.

Het leven zoals het was

Het kamp van de geuzen bestond uiteraard uit maar weinig Oostendenaars, want de meesten waren begrijpelijkerwijze al voor de gevechten vertrokken. Oostende

was een garnizoensstad geworden waar burgers nauwelijks plaats hadden. Bij de aanvang van het Beleg bevond er zich een garnizoen van 4.500 man: één derde Nederlanders, één derde Engelsen, één derde Duitsers en Fransen (protestantse edellieden). Regelmatig werden er nieuwe troepen aangevoerd.

Alhoewel de stad voortdurend werd bevoorradt over zee, braken er talloze ziekten (scheurbuik, koorts...) uit door het gebrek aan water en door de talloze lijken die nauwelijks begraven konden worden. Vanaf mei 1602 kostte de pest dagelijks aan 60 tot 80 mensen het leven. De situatie bij de belegeraars was al even slecht. De omgeving van de stad was moerassig. De soldaten kregen hun soldij vaak niet tijdig uitbetaald waardoor er onlusten uitbraken. Maar ook zij bleven uiteraard niet stilzitten, ze bouwden begin 1602 de 'grote kat', een monumentaal bouwwerk van 40 meter hoog, ten westen van de stad, dat de belegeraars moest toelaten om de stad vanuit de hoogte te bestoken. De belegerden van hun kant probeerden vanaf juli 1603 die 'grote kat' in brand te schieten. Dat zou hen in augustus ook lukken.

Het einde

Zo kon het niet blijven duren. Albrecht ging aankloppen bij Ambrogio Spinola, een steenrijke Italiaan. In ruil voor geld

Het Beleg van Oostende, gezien vanuit het kamp van de belegeraars. Let op het grote bouwsel dat vuur vat. 'De grote kat' wordt door de geuzen in brand geschoten. (http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/63/Sitio_de_Ostende.jpg)

bodde Albrecht hem het opperbevel aan. Spinola aanvaardde in september 1603. Spinola, die in Oostende nog altijd bekend is vanwege de Spinoladijk aan de Oosteroever, was een uitstekend strateeg. Maar hij werd ook geholpen door de natuur. In maart 1604 bracht een zware storm de stad zeer veel schade toe. De zee die de 'Oostendenaars' als bondgenoot hadden gebruikt, had zich nu tegen hen gekeerd... Tijdgenoten verwachtten overigens dat nog zo'n storm de strijd helemaal zou beslechten omdat de zee de stad helemaal zou overspoelen. Tot overmaat van ramp kwamen de beloofde troepen uit het noorden maar niet opdagen. Uiteindelijk, in september 1604, werd de situatie

onhoudbaar. De geuzen zagen in dat het einde nabij was en beslisten te onderhandelen. Ze slaagden erin om voor de overgebleven 4.500 man een eervolle vrije aftocht te verkrijgen. Op 22 september 1604 verlieten de Nederlanders, de Engelsen en de weinige overgebleven Oostendenaars met opgeheven hoofd de stad en scheepten in richting Zeeland. 's Avonds nodigde Spinola de overwonnen officieren zelfs uit op een schitterend banket.

Oostende was compleet verwoest en moest helemaal heropgebouwd worden. Men raamt het verlies aan mensenlevens op 45.000 aan de kant van de Spaanse belegeraars en hun bondgenoten en 52.000 aan de kant van de belegerden. Na jaren rebellie kwam Oostende, net als de rest van Vlaanderen, in het katholieke kamp terecht.

Het Beleg van Oostende is een belangrijke episode in de geschiedenis. Professor Georges Allaert vindt het zelfs 'onbegrijpelijk dat het Beleg van Oostende in het geschiedenisonderwijs meestal niet eens vermeld wordt. Nochtans betekende de inname van de stad door het Spaanse leger de definitieve scheiding van de Nederlanden.'⁽⁷⁾
(fv)

Ambrogio Spinola (1569-1630) stamde uit een beroemde Italiaanse familie. Een van zijn voorouders zou tijdens de eerste Kruistocht een doorn van de doornenkroon van Jezus hebben gevonden. De familie dankt er haar naam aan (spinula betekent doorn). In 1602 kwam Spinola met 9000 man aan in de Nederlanden. Hoewel hij geen militaire ervaring had, werd hij benoemd tot opperbevelhebber over het leger in de Zuidelijke Nederlanden. Hij werd dat omdat hij over persoonlijke financiële middelen beschikte die hij kon aanwenden om het leger te betalen indien het geld vanuit Spanje op zich liet wachten. Onder zijn leiding werd Oostende op de geuzen veroverd. (http://nl.wikipedia.org/wiki/Ambrogio_Spinola)

(1) <http://www.oostende.be/product.aspx?id=4956>

(2) <http://nl.wikipedia.org/wiki/Geuzen>: 'Het woord geus is afgeleid van het Franse gueux. Dat woord betekent armoedzaaier of schooier, maar het kreeg een positieve betekenis voor al wie in die tijden niet Spaansgezind was. De oorsprong van de benaming 'geus' ligt bij een uitspraak van Karel van Berlaymont: Ce ne sont que des gueux (vertaling: Het zijn slechts bedelaars). Hij wilde daarmee aan de landvoogdes Margaretha van Parma duidelijk maken dat zij zich niet hoeft in te laten met de in het Eedverbond der Edelen verenigde aristocratie, die onder leiding van Hendrik van Brederode haar op 5 april 1566 een smeekschrift aanbood. De tegenstanders van de Spanjaarden, in het begin voornamelijk calvinisten, namen het scheldwoord over en veranderden het daarmee van een pejoratieve in een positieve benaming. Nog altijd wordt de term geuzennaam op die manier gebruikt'

(3) <http://www.oostende.be/product.aspx?id=4956>

(4) Edward Vlietinck, Het oude Oostende en zijne driejarige belegering (1601-1604). Oostende, 1897. Anastatische herdruk, Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, afdeling Oostende vzw, Oostende 1975. p.310.

(5) ib. P.311.

(6) Tot en met 1604 voeren 3000 dergelijke schepen de haven binnen waarvan er 100 werden vernield en 600 zwaar beschadigd.

(7) Georges Allaert, Oostende, De miskende haven. Gent Academia Press, 2013. p.171.

De zeppelin

Bovenstaande foto, genomen in augustus 1914, is om veel redenen merkwaardig. Ten eerste is hij dat omwille van de plek waar we hem gevonden hebben. Het beeld komt uit het boekje *Bredene in oude prentkaarten*.

Hoezo Bredene?

Op de foto herkennen we meteen de oude vuurtoren van Oostende. De wijk die ervoor ligt is de inmiddels verdwenen oude Vuurtorenwijk, het zgn. negerdorp waarover we eerder al een stuk gepubliceerd hebben. ⁽¹⁾ Maar in 1914 was die wijk, ook bekend als Liefkemores, al lang geen Bredens grondgebied meer. Oostende had die gronden op het einde van de XIXde eeuw geannexeerd.

Waarom staat die foto dan in een boekje over Bredene?

U mag me tegenspreken, maar ik vermoed dat het gebied in de perceptie van de bewoners nog altijd tot Bredene behoorde; dat de mensen van het negerdorp zich liever Bredenaar dan inwoner van Oostende noemden.

Achter de wijk ligt een spuiikom. Uiteraard is dat niet de Spuiikom die we vandaag achter de Oostendse haven zien liggen. Deze oude spuiikom ligt nabij de vuurtoren, vooraan in de haven, en bestaat inmiddels niet meer.

Het beeld is vooral merkwaardig door de zeppelin die op de

achtergrond te zien is. De foto werd genomen bij de ontschepping van Britse troepen in Oostende: *'Op de oever van de oude spuiikom is men druk in de weer om de vliegtuigloods op te trekken, terwijl op het veld erachter een drukluchtschip van de Britse Marine, de Royal Naval Air Service, verankerd is.'*

Daar willen we dus meer over weten. We werpen ons internet uit over het wereldwijde web en vangen ermee de weblog van ene Sebastian die een geschiedenis van de luchtdrugschepen schreef. ⁽²⁾ Indrukwekkend, maar of het ook juist is wat daar staat?

'De geallieerden hadden geen luchtschepen. (...) Engeland produceerde meerdere luchtschepen in de HMA-reeks. De eerste heeft nooit echt opgestegen. Eveneens wegens de te grote kwetsbaarheid achtten de Engelse militaire strategen zulke luchtschepen als nutteloos in een oorlog. In 1916 ontwikkelden ze echter het HMA-project in versneld tempo. De Duitsers hadden immers met hun zeppelins reeds al teveel bombardementen uitgevoerd op Londen. Het lukte de Engelsen in dat jaar om een luchtschip 16 minuten in de lucht te houden. Tja, uiteindelijk lieten ze die riskante zaak toch ook maar voor wat ze waard was.'

De passage roept meer vragen op dan ze beantwoordt. Hoe geraakte die vliegende sigaar in augustus 1914 in Oostende als de Britten er pas in 1916 in slaagden om zo'n luchtschip 16 minuten in de lucht te houden?

Van Daniël Eyland kregen we dan weer een andere zeppelifoto. Op die foto zien we een drukluchtschip dat ei zo na op de vismijn (de zgn. 'cierk') terecht kwam. Werd hij daar door de Duitsers aan flarden geschoten? Of betreft het een Duitse drukluichtballon die door de Britten neergehaald werd? Onze onwetendheid werd er alleen maar groter door. Om er meer over te weten te komen, plaatste ik dit stuk op mijn blog De Laatste Vuurtorenwachter. Is er een fotodetective, zo vroeg ik de lezers, die me uit mijn onwetendheid kan

Coignez & Van Niel Schuuren

Advocatenkantoor

Kantoor

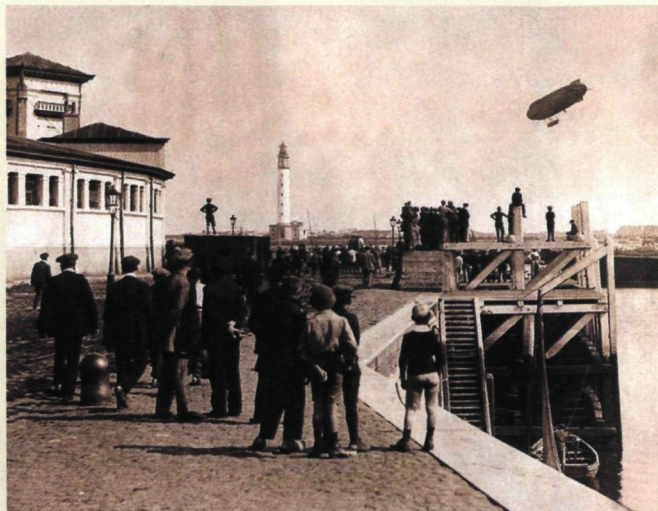
Edgard Gevaertdreef 10
9830 Sint-Martens-Latem

Contact

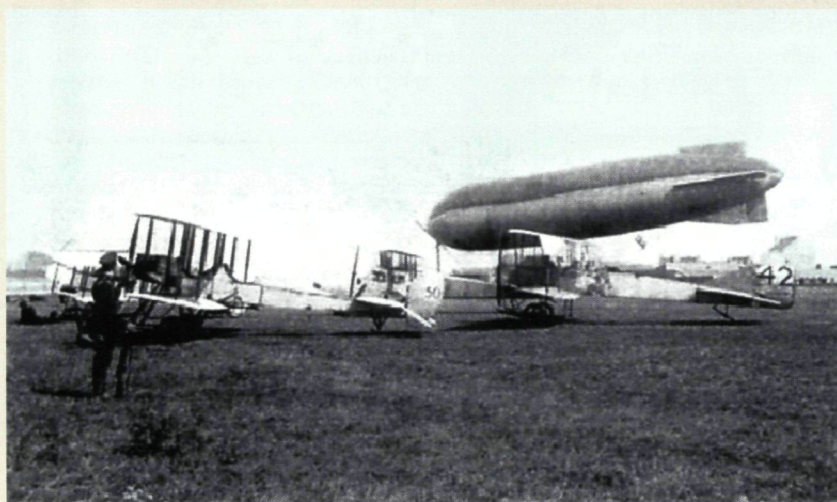
T: 09 222 55 50
F: 09 244 55 90
M: 0486 17 10 74
svns@glegal.be

helpen? Mijn bedde leverde al meteen resultaat op. Karel Mestdagh had maar twee muisklikken nodig om bijkomende zeppelininformatie uit het net te vissen: 'Op 5 maart 1915 stort de (Duitse!) zeppelin LZ433 M L 8 te Oostende neer. Geraakt door vijandelijk vuur tijdens een patrouille strandde dat luchtschip ten zuiden van Oostende'. Ook de Duitse zeppelin LZ43 P L 12 moet in Oostende een noodlanding maken, nadat hij op 10 augustus 1915 bij een aanval op Londen, Harwich en het gebied rond de Humber zwaar beschadigd wordt. Het drukluchtschip verbrandt tijdens de ontmanteling. Maar dat zijn Duitse zeppelins en wij zijn op zoek naar gegevens over een Brits drukluchtschip.

Maar Karel Mestdagh stuurde me ook nog de mooie foto van een Brits luchtschip dat in 1914 over de stad vloog en daar kennelijk veel bekijks had, de Astra Torres! Is deze Astra Torres dezelfde zeppelin als deze die we op de allereerste foto van dit stuk achter de oude vuurtorenwijk zien hangen? Vervolgens was het de beurt aan Denoix Kerger om zijn voel-spietien diep in het wwww te steken. Astra Torres? Er blijken er vier geweest te zijn. Maar bij het uitbreken van WO I was alleen de Astra Torres HMA 3 bruikbaar om in de oorlogshandelingen ingezet te worden. ⁽³⁾ In augustus 1914 zou dat

1914. Het Britse luchtschip Astra Torres vliegt boven de haven van Oostende, op weg naar Frankrijk. Links zien we de oude vismijn (de 'cierk'). Op de achtergrond: de eerste vuurtoren die op de Oosteroever gebouwd werd. (<https://secure.flickr.com/photos/mapit1418/3863929895/>)

Op 27 augustus 1914 werd de Astra Torres inderdaad gestationeerd aan de Oostendse Vuurtorenwijk, zo leert ons deze foto uit de collectie van Jean Pierre Lauwers.

druklukschip inderdaad in Oostende toegekomen zijn. Dat wordt elders uitdrukkelijk bevestigd: Wing-Commander Neville verliet op 28 augustus om 6,30 uur Kingsnorth en landde in Oostende om 9,45 uur. Het werd daar ingezet voor patrouilleopdrachten en keerde elke avond terug naar Oostende. Na een gewaagde verkenningsvlucht boven Duinkerke keerde het na een week naar Engeland terug, waar de Astra Torres ingezet wordt in de luchtverdediging van Londen. ⁽⁴⁾

Flor Vandekerckhove

(1) <http://florsnieuweblog.blogspot.be/2013/05/negerdorp.html>

(2) <http://duits.skynetblogs.be/tag/zeppelin>

(3) Ian Castle, *British Airships 1905-30*.

(4) <http://www.usbornefamilytree.com/neville1883.htm>

Boven Oostende wordt een zeppelin neergehaald. Hij komt op de vismijn terecht. Op de achterkant van de foto staat handgeschreven: 'Un zeppelin abattu devant Ostende 1917' (collectie Daniël Eyland.)

Om binnen de visserij tot innovaties te komen is het belangrijk om een win-win-situatie met andere sectoren te zoeken, zoals bijvoorbeeld de textielsector. Zowel in Noord-Frankrijk als in Vlaanderen is er een belangrijke textielsector die de laatste jaren een grote omschakeling kent van de productie van kleding- en interieurtextiel naar meer technische producten. De zoektocht naar lichter, sterker, slijtvast, bioafbreekbaar, gemakkelijk hanteerbaar en betaalbaar netmateriaal vormt bijvoorbeeld een raakvlak tussen de visserij en de textielsector. Om te kijken waartoe zo'n samenwerking kan leiden werd er op 9 juli een eerste Zeetex seminarie 'Maritime innovation by textiles' ingericht. Een sessie was helemaal gewijd aan de visserij en aquacultuur. Deze sessie werd medegeorganiseerd door ILVO (Visserijtechniek) in het kader van het CIVIS project. CIVIS werd opgericht door de Reders- en Innovatieve ideeën in de praktijk te brengen, de communicatie tussen sector en wetenschap te verbeteren en samenwerkingsverbanden te smeden tussen KMO's'. (Eigen foto)

Zeeuwse mosselen hadden meer tijd nodig

De opening van het mosselseizoen met de nieuwe oogst van Zeeuwse bodem werd dit jaar achteruit geschoven tot 24 juli. De Zeeuwse mosselkwekers en de mosselhandelaren hadden hiertoe besloten om de natuur meer tijd te geven om de mosselen te laten groeien tot de gewenste kwaliteit. Zeeuwse mosselen zijn afhankelijk van natuurlijke omstandigheden. Mogelijk is het koude voorjaar van invloed geweest op een tragere ontwikkeling.

Europese Commissie over de vangstmogelijkheden 2014

Tijdens de Visserijraad van juli Jaarlijks informeerde de Europese Commissie de lidstaten over de toestand van de visbestanden. Blijkt dat steeds meer bestanden op duurzame niveaus worden geëxploiteerd. Daar waar in 2005 zes procent van de bestanden niet overbevist waren, is dit in 2013 opgelopen tot 61%. Het scholbestand in de Noordzee blijkt historisch hoog te zijn. Bovendien blijkt de kennis over de toestand van de bestanden er sterk op vooruit gegaan te zijn gegaan. In 2012 was maar voor 35 procent van de bestanden voldoende kennis voorhanden om de veilige biologische grenzen te bepalen, terwijl dit in 2013 al gestegen is tot 50 procent. Tijdens de Raad werd onder de lidstaten ook een akkoord bereikt over het toekomstige Europese Fonds voor Maritieme

Zaken en Visserij. Vanuit het huidige fonds kon de Vlaamse vloot steun genieten voor het plaatsen van energiezuinigere motoren, selectievere vistuig, investeringen om de veiligheid van de vissers te verhogen en proef- en onderzoekprojecten. Het nieuwe fonds wil de evolutie naar een duurzame vloot bestendigen. In het najaar stemt ook het Europese Parlement over het Fonds. Raad en Parlement trachten nog eind dit jaar een definitief akkoord te bereiken over het fonds, het finale sluitstuk van de hervorming van het visserijbeleid.

ILVO zoekt volk

Het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO), de Vlaamse wetenschappelijke instelling die o.a. de visserij begeleidt heeft naast Oostende ook sites in Melle en Merelbeke, gericht op landbouwonderzoek. Voor al die onderzoeksprojecten stelt ILVO een reeks doctoraatsbeurzen en -projecten ter beschikking voor bio-ingenieurs, ingenieurs, biotechnologen, dierenartsen, chemici en aanverwante studies. De kandidaat-doctorandi krijgen 4 jaar tijd om zich te verdiepen in hun onderwerp. De 25 extra onderzoekers worden toegevoegd aan het team van 300 wetenschappers (ILVO telt in totaal ongeveer 600 personeelsleden) om de sectoren landbouw, tuinbouw, visserij en voeding via innovatieve inzichten te verduurzamen. Voor de visserij wordt meer bepaald

gezocht naar mensen die zich over plastics willen buigen, over bacteriën en over duurzame visserijtechnieken. Wat is het potentieel van bacteriën bij de afbraak van microplastics in zee? Hoe zit de op de microplastics aanwezige microbiële gemeenschap moleculair ineen? Welke afbraakroute volgen de bacteriën? Welke virale en bacteriële ziekteverwekkers van garnaal bemoeilijken in de quacultuur het succes van de garnaalkwekerij? Hoe gedragen de pathogenen zich precies en hoe zijn ze te beheersen? (samen met UGent) Hoe wendt de professionele visserijvloot tijdig de steven naar meer duurzame visserijtechnieken, en van welke factoren hangt het transitie succes af? Welk model is probaat, en welke economische en technische optimalisaties?

Nieuwpoort herpakt zich

De vismijn van Nieuwpoort doet het na het slechte jaar 2012 opnieuw iets beter. In het tweede kwartaal van 2013 werd er zelfs 108.677 kg visproducten verkocht via de stedelijke vismijn. In vergelijking met dezelfde periode van 2012 is dat meer dan een verdubbeling. Het marktaandeel op de Vlaamse markt stijgt daarmee tijdelijk tot 2.77%. In het eerste kwartaal was dit nog maar 1.24%. Schepen van visserij Kris Vandecasteele relativeert. *'Het spectaculaire groei cijfer heeft onder meer te maken met het feit dat 2012 een minder jaar was en dat er nu wel iets meer aanvoer is in Nieuwpoort dan een normaal jaar.'* De totale aanvoervoorwaarde over alle Vlaamse veilingen heen daalt met 15% in het eerste halfjaar, terwijl die van Nieuwpoort daarentegen stijgt met 67%. Het nieuwe verkoopsysteem in lijn met het systeem van de Vlaamse Visveiling werd in gebruik genomen op 2 april. Vandecasteele: *'We stellen ook vast dat niet-Nieuwpoortse vissers hun vangsten nu af en toe aanbieden op onze vismijn op dagen dat er elders geen veiling is. Dit verhoogt het aanbod voor de Nieuwpoortse kopers.'*

Oost-Vlaanderen steunt aquacultuur

Aqua-VLAN is een Vlaams-Nederlandse Interreg-project dat de ambitie heeft om de aquacultuursector uit te bouwen tot een duurzame economische activiteit in de grensregio. De provincie Oost-Vlaanderen meldt dat het project uitgebreid wordt. Er wordt een extra investering van ruim 483.000 euro voorzien, waarvan de helft wordt gefinancierd vanuit het Euro-

pees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Binnen het project bestuderen onderzoeksinstituten uit Vlaanderen - KU Leuven, UGent, Inagro, Katholieke Hogeschool Sint-Lieven en Proefcentrum voor de Groenteteelt Oost-Vlaanderen - samen met Hogeschool Zeeland en projectverantwoordelijke Wageningen UR de mogelijkheden voor een duurzame kweek van schelpdieren en vissen. Ook de teelt van zilte groenten wordt bekeken, met het oog op een verdere commercialisering. Verder maakt het opleiden van toekomstige ondernemers en het oplossen van vragen uit de sector deel uit van het project. Het project loopt nog tot begin 2014.

Australi tegen walvisvangst

Australië klaagt de Japanse jacht op walvissen aan voor het Internationaal Gerechtshof. Het proces startte in juni in Den Haag. De walvisjacht is internationaal verboden, maar Japan blijft jaar na jaar jacht maken op walvissen in de Zuidelijke Oceaan. Ook eind dit jaar is een nieuwe expeditie verwacht, maar de Australische minister van Justitie maakt zich sterk dat het gerechtshof nog voor de start van het nieuwe seizoen een verbod zal uitspreken. Japan maakt al jaren gebruik van een achterpoortje in het internationale verbod van de Internationale Walvisvaartcommissie dat de vangst van dieren voor wetenschappelijk onderzoek mogelijk maakt. Elk jaar gaat de Japanse walvisvloot met wisselend succes op zoek naar 935 dwergvinvissen en 50 gewone vinvissen. Sinds het verbod van kracht werd in 1986 doodde het land al meer dan tienduizend dieren. Maar het vet vlees wordt verkocht op de Japanse markt, en wetenschappers voeren aan dat de dieren perfect bestudeerd kunnen worden zonder ze te doden. De veroordeling door het Internationaal Gerechtshof is niet het enige probleem waar de Japanse walvisindustrie mee kampt. Op zee krijgen de vissers jaar na jaar te maken met harde tegenstand van milieuorganisaties als Greenpeace en Sea Shepherd. Vorig jaar werden daardoor amper 103 dwergvinvissen gevangen, en geen enkele gewone vinvis. Bovendien is de vraag naar walvisvlees ineengestort: de consumptie in Japan is nog maar een honderdste van wat ze in de jaren zestig was.

Zwerfvuil op de zeebodem

Vervuilde stranden en de enorme draaikolken vol plastic halen al regelmatig het nieuws. Maar nu blijkt dat ook de oceanobodem op grote diepte bezaaid ligt met zwerfvuil. In een onderzoek analyseerden wetenschappers videomateriaal dat al voorhanden was - in totaal 18.000 uur aan video van de voorbije 22 jaar. Ze concentreerden zich op de zeebodem in en rond de Baai van Monterey voor de kust van Californië, waarvan ze het meeste materiaal voorhanden hadden. In de meeste gevallen gaat het om plastic,

waarvan de helft plastic zakken, die erg gevaarlijk zijn voor het zeeleven omdat ze organismen en dieren kunnen verstikken. De tweede grootste groep afval bestaat uit metaal, in de meeste gevallen aluminium, staal of blik. Verder vonden de onderzoekers vooral touw, vissersmateriaal, glas en stof. Uit de studie blijkt dat het afval niet gelijkmatig verspreid is, maar zich concentreert tegen de steile wanden van

onderwaterkloven. Het bevindt zich vaak ook in de diepste delen van de kloven. Dat het afval zich vooral op grote diepte verzamelt, is slecht nieuws voor het milieu. In de diepe wateren is de temperatuur immers vaak dicht bij het vriespunt, is er geen zonlicht en weinig zuurstof, waardoor bacteriën en andere mechanismen het moeilijk hebben om het afval af te breken. Een plastic zak of drankblikje kan er decennia onaangestast blijven.

Protest tegen aanlandingsplicht

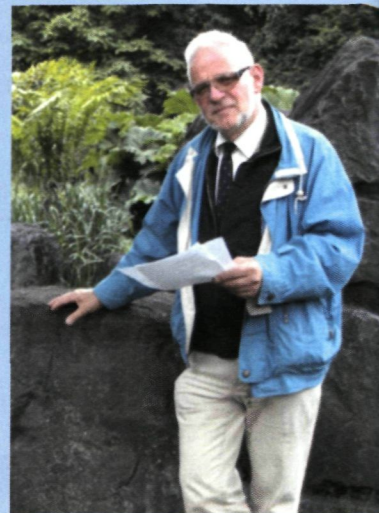
Het Europees Parlement heeft besloten om een aanlandingsplicht voor vissers in te voeren. Dit heeft enorme gevolgen voor de visserij. De Nederlandse vissers, verenigd in twee visserijverenigingen, deelden ons hun ongenoegen mee. Klaas-Jelle Koffeman, lid van Visserijorganisatie VisNed, is schipper op de FD-281: 'Deze maatregel druist in tegen alles wat we de afgelopen 25 jaar bereikt hebben op het gebied van duurzaamheid', zegt hij. 'Wij als vissers hebben de afgelopen jaren veel offers gepleegd. Onze vloot is drastisch ingekrompen, we hebben geïnvesteerd in nieuwe, duurzame vistechnieken, we houden ons aan de geldende quota's en houden rekening met gebieden die beperkt toegankelijk of geheel gesloten zijn voor de visserij. De visserman is tegenwoordig heel bewust bezig met het ecosysteem. Al deze maatregelen hebben effect gehad en de visbestanden in de Noordzee staan er ontzettend goed voor.' Volgens recente cijfers van Internationale Raad voor Onderzoek der Zee (ICES) blijft de hoeveelheid schol in de Noordzee flink inderdaad toenemen en bedraagt deze naar schatting 663.200 ton. Dit is de hoogste stand in de periode waarover er schattingen worden bijgehouden (vanaf 1957). Ook de haringen doen het goed. Er leeft nu meer dan 2 miljoen ton haring in de Noordzee. Koffeman: 'Die groei is bereikt door alle maatregelen die de vissers genomen hebben. Omdat het zo goed gaat, zou je toch met gezond verstand zeggen dat we de genomen maatregelen moeten continueren en geen nieuwe regels moeten toepassen waarvan we het effect in de nabije toekomst niet weten.' Toch is er nog altijd een probleem met de bijvangst, bijvoorbeeld in de vorm van andere vissoorten, of te kleine (jonge) vis. Tot nog toe werd deze vis zo snel mogelijk overboord gegooid om de overlevingskansen zo groot mogelijk te maken. Het deel dat dit niet overleeft, verdwijnt in de natuurlijke voedselketen. 'Met de nieuwe maatregel om alle vis aan wal te brengen, wordt het hele ecosysteem dus in de war geschopt', concludeert Koffeman. 'De Nederlandse vissers willen helemaal geen dode vis aanlanden', vult Derk-Jan Berends, secretaris van de Nederlandse Vissersbond, aan. Berends is bang dat de visserijsector straks weer 'terug bij af' is. 'Dat er weer een situatie ontstaat waarbij vis gebruikt wordt als bemesting van het land en als visvoer (pufvisserij). De consequenties van de maatregelen zijn echt heel groot, want vissers moeten zich natuurlijk nog wel aan hun quota (maximale hoeveelheid vis die ze mogen vangen) houden. Als je ondermaatse vis aanvoert, gaat dit gewoon van het quotum af, terwijl ze dat deel helemaal niet kunnen missen. En als de prijs goed is, dan kan het weer interessant worden om ondermaatse vis aan te voeren voor de vismeelfabriek of voor biobrandstoffen. Daar willen we toch helemaal niet heen als sector?' Volgens Berends is het onbegrip onder de vissers enorm. 'Ze begrijpen er helemaal niets van. Als ze een millimeter te kleine vis aanvoeren, worden ze direct gestraft. In de Britse wateren kunnen vissers hiervoor zelfs boetes krijgen tot 50.000 pond. En straks zou je ineens alle vis moeten aanlanden, zonder minimum maten.'

Uit de bibliotheek van Neptunus (24)

U aangeboden door Peter Holvoet-Hanssen

De bibliothecaris bezocht het Maritiem Park van de stad Antwerpen, daar ontmoette hij 'Marco van de bootjes'. Hij noteerde op zijn zee-steekkaart: 'Marco Van Dyck' (Wilrijk, 1952). Bracht zijn jeugd achtereenvolgens door in Antwerpen, Kapellen en Deurne. Sloot zijn opleiding met onderscheiding af als houtbewerker, specialisatie meubelmakerij en schrijnwerkerij. Nadien met glans restauratie van houtsculptuur gevolgd in de avondschool Academie Antwerpen. Duikt op als helper-schrijnwerker aan de Antwerpse haven, klimt op tot keurarbeider technisch vakspecialist houtbewerking (incl. restauratie van de handelsbeurs van Antwerpen voor het cultuurjaar 1993) en de laatste 14 jaar restauratie van de houten boten in het nu ex-Scheepvaart Museum. Vanaf dit jaar met pensioen en vanaf 2009 tot nu schrijver van zeer doorleefde, authentieke verzen. Zijn heilige boom: de kerselaar aan de kade bij het Steen, de oude burcht.

Op de foto ziet u Marco van Dyck voordragend in de 'Tuin der Poëten' (Botanische Tuin in Antwerpen) tijdens de zomerpoëziewandelingen van Peter Holvoet-Hanssen (elke augustusdonderdag vanaf 16u30, info en reservatie: www.infocultuur.be). Volgende maand brengt Marco exclusief het legendarische Mijnevegers(matrozen)lied. Maar nu eerst ...

Mijmering aan de stroom

Laat ons wandelen langs die oude kaaien
Laat je kussen daar, door de wind

Laat het in je hoofd wiere-waaien
Voel je t niet ? Je wordt terug zoals een kind

Vergeet je zorgen en je klachten
Die je binnenwaarts soms doen versmachten

Luister binnenin naar je woorden
Want ze staan al heel lang te wachten

Laat ze weerom zijn in je dromen
Laat ze dansend tot jou komen

Laat ze drijven over het water
Want daar is geen tijd, ... daar is geen later

En zie hun glinstering in het zonlicht
Dat danst daar op de golven

Op de golven van je dromen
Een papieren boot is aangekomen

Met daarop geschreven al je wensen
Al die herinneringen, al die vele lieve mensen

Dus droom je woorden, woord voor woord
Daar aan die oude kaaien

Al stappend aan de rand, die blauwe zoom
Van je geliefde stroom

Marco Van Dyck

*VLOOT, reder van de overheid,
stelt in Oostende een driehonderdtal collega's te werk*

via www.welkombijvloot.be

*kun je solliciteren:
(jobs - vacatures)*

*en op de hoogte blijven van onze nieuwbouw:
(projecten - nieuwbouw)*

Het leven zoals het is:
Visserijfeesten Zeebrugge 23 juni 2013

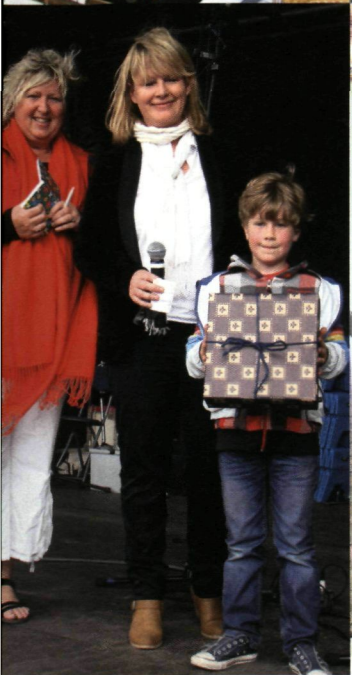
foto's Flor Vandekerckhove

In 1938 werd de vismijn in de stad (de zgn. cierk) afgebroken. Aan het begin van de afbraakwerken liet de aannemer nog een foto van het gebouw maken. Wijlen Frank Redant wist de foto in zijn collectie onder te brengen.

Verleden en toekomst van de Oostendse vismijn

Op 19 oktober 2010 tekenden de Zeebrugse Visveiling (ZV) en de Stad Oostende een overeenkomst waarbij de plaatselijke vismijn aan eerstgenoemde overgedragen werd. De ZV veranderde hiermee van naam en werd Vlaamse Visveiling.

De uitbaters zegden in die overeenkomst dat ze 'binnen de drie jaar na het verlijden van de authentieke acte (...) op eigen kosten een nieuwe vismijn zouden bouwen. Dat u daar intussen nog niets van gezien hebt is juist, maar dat kan ons niet beletten om u nu al een geschiedenis van het Oostendse vismijnwezen te presenteren.

Vorige maand haalden we al herinneringen op aan de zgn. cierk, de cirkelvormige vismijn die destijds (16 februari 1879 - 15 september 1934) in de stad gevestigd was. Vandaag trekken we met de vis weg uit de stad en begeven we ons naar de Oosteroever.

De vistrein

Op 3 maart 1988 verliet de allerlaatste vistrein Oostende. Het visvervoer per trein had een lange traditie in de vismijn. Ook vanuit de oude vismijn (de zgn cierk) vertrok al een vistrein om de waar over heel Europa te verdelen. Uiteraard werd er daarna ook een station aangelegd toen de vismijn aan de Oosteroever kwam te liggen. Het visvervoer zou vanaf 7 maart 1988 door de NMBS alleen nog in koelvrachtwagens gebeuren.

De lage spoorwegbedding en de hoge luifels die het visserijstation aan de Wandelaarkaai overspanden bleven nog lang onaangeroerd, maar zijn inmiddels ook afgebroken. Het was niet gemakkelijk om nog een foto van de vistrein te vinden. Hier ziet u hem op de achtergrond, achter het open dok (waar nu de ro/ro ferryhaven is). Op de voorgrond zien we de O 6 van Frans Janssens en de O 8 Pierre-Louise van Frans Deckmyn. (Foto collectie Daniël Moeyaert.)

Een vismijn naast de stad

De visserijbedrijvigheid in Oostende speelde zich tot in de vroege jaren dertig af in de stad. Daar lag de vismijn, daar meerden de schepen aan, daar vertrok de 'vistrein' die het voedsel tot ver in Europa bracht.

De Oostendse visserij was aan het begin van de XXste eeuw geweldig aan 't groeien. De stad werd te klein voor al die bedrijvigheid. Daarenboven stond de visserij er ook de ontwikkeling van het toerisme in de weg.

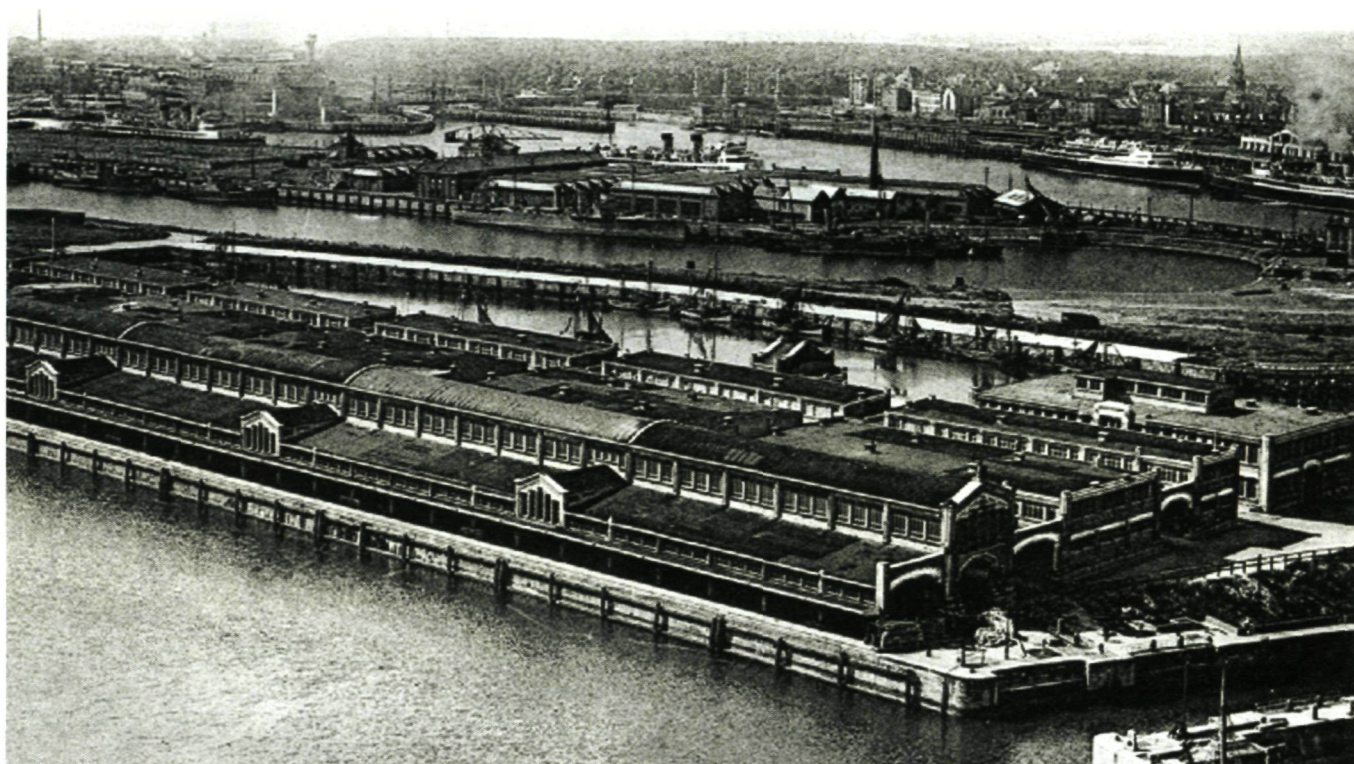
'Al op 20 maart 1907 had de voorzitter van de Handelskamer in de algemene vergadering gepleit voor het bouwen van een nieuwe vissershaven met vismijn aan de oostkant van de havengeul naar het voorbeeld van de buitenlandse vissershavens. Een studiec commissie, aangesteld door het stadsbestuur, bezocht verscheidene vissershavens in Engeland en op het vasteland en bracht verslag uit in juli 1907. (...) Het was juli 1911 als de regering, na herhaalde malen geweigerd te hebben, toch besliste dat er een nieuwe vissershaven zou komen ten oosten van de havengeul. Deze beslissing werd geconcretiseerd in artikel 3 van de conventie van 12 augustus 1912, gesloten tussen de stad Oostende en de Belgische Staat, onder minister van Openbare Werken Aloïs van de Vyvere. Niettegenstaande de minister bekwame spoed had beloofd voor de uitvoering, zou het nog meer dan 20 lange jaren duren vooraleer de nieuwe vissershaven te Oostende zou ingewijd worden.' ⁽¹⁾

Oorlog

Het had lang geduurd. Maar daar zat WO I natuurlijk voor veel tussen. De Duitse legers trokken op 15 oktober 1914 de stad binnen. De haven zou daardoor aan beschieting bloot komen te staan. In de inmiddels verdwenen oud-vuurtorenwijk, ten oosten van de stad, alleen al vallen 38 dodelijke burger-slachtoffers.

De stad Oostende had hard te lijden onder het geweld van WO II. Ook de vismijn op de Oosteroever werd vernield. (Uitg. Nels & De Meester.)

Luchtopname omstreeks 1938 van de vismijn op de Oosteroever. Na WO II werd de vismijn heropgebouwd, maar dan wel in een kleinere versie van het gebouw dat we op de foto zien. (Foto uitgave Albert.)

Op 22 en 23 april 1918 mislukte een Britse aanval vanuit zee. De schepen *Sirius* en *Brillant*, die in de havengeul tot zinken gebracht zouden worden, misten de geul en strandden ter hoogte van de halve maan. In de nacht van 9 op 10 mei 1918 had een nieuwe poging plaats. Toen werd de *Vindictive* tot zinken gebracht ter hoogte van de vroegere seinpost van het oosterstaketsel (zonder dat het wrak evenwel de doortocht in de haven kon belemmeren).

Naast de *Vindictive* lagen en in de geul nog andere wrakken: de oude pakketboot *Flandre* die in 1914 in Oostende achtergelaten werd en de embaggermolen *Schelde*. De bodem van de havengeul was ook twee meter dichtgeslibd, het westerstaketsel vertoonde een bres van 15 meter en in het oosterstaketsel waren er twee grote bressen. Bovendien hadden de Duitsers tijdens hun aftocht in 17 oktober 1918 heel wat schade toegebracht aan de haveninstallaties en hadden ze op vele plaatsen schepen tot zinken gebracht. De getij- en havenlichten waren vernield, alsook de vuurtoren die al op 7 september 1915 omvergeschoten werd. In het Montgommerydok waren er drie vissersschepen gestrand. In de oude handelsdokken lag er een vissersboot gezonken in de sluiskolk en de deuren van de sluis waren beschadigd. De lijst is verre van volledig.

Aan 't werk

'Op de conferentie van Kales op 10 november 1918, werden de Engelsen gelast met de herstelling van de Belgische havens. De "Salvage section" van de Britse Admiraliteit, onder bevel van Commodore sir Fred Young werd met de opdracht belast.'⁽²⁾

Terwijl die opruimingwerken aan de gang waren, werden ook de plannen voor een nieuwe vismijn weer ter hand genomen. *'Op 26 juni 1921 werden plannen een lastenboek goedgekeurd door minister Anseele. (...) De aanbesteding voor de bouw van de vismijn had plaats in augustus 1928. Het lastenboek werd goedgekeurd door minister Hendrik Baels. (...) De werken duurden van 30 maart 1929 tot 17 februari 1932. (...) Na heel wat moeilijkheden van technische aard kon de vissershaven eindelijk ingehuldigd worden op 15 september 1934.'*⁽³⁾

De inhuldiging was een grote gebeurtenis en de feestelijkheden duurden drie dagen. De verdere afwerking van de vismijn duurde nog tot 1939.⁽⁴⁾

De sector verhuisde naar de Oosteroever en de cierk werd in 1938 gesloopt. Enkel de 'bootsjouw'ers' bleven het Schuuldok in de stad als vaste meerplaats gebruiken. *'De nieuwe vismijn was een modern complex, met lange, overdekte verkoophallen en een loskade die plaats bood aan meerdere vaartuigen. De vissersvloot*

Alle industriële en scheepsherstellingen mekaniek en plaatwerk

Nieuwe Werfkaai 14 • 8400 Oostende

T: 059 33 22 15 • F: 059 33 01 55

GSM Johan: 0477 31 54 15

GSM Ludo: 0477 33 54 35

**BEMA
DOET
HET**

telde inmiddels 270 eenheden, waarvan 150 in Oostende gebouwd, de aanvoer steeg en de visserij floreerde. In 1935 voerde men in Oostende alleen al ca. 20 duizend ton verse vis en ca. 12 duizend ton haring aan (ter vergelijking: in 2003 bedroeg de totale visaanvoer in Oostende ca 6 duizend ton).⁽⁵⁾

Afbreken en opbouwen

De nieuwe vismijn was pas in 1934 geopend en enkele jaren later, in 1940, was het alweer oorlog. Tussen 21 en 28 mei 1940 werden Oostende en de haven zwaar bestookt door de Duitse luchtmacht. De ravage was enorm. 166 mensen, waaronder 34 Oostendenaars, werden gedood. 1500 Oostendse gebouwen werden vernield of zwaar beschadigd. Vernietigd was omzeggens heel de Kapellestraat. Het Stadhuis en de Openbare Bibliotheek gingen in vlammen op. De hotels op de dijk die niet vernietigd waren werden dichtgemetseld en werden deel van de Atlantikwal. Ook de vismijn was vernietigd. Vissen was alleen nog toegelaten in de kustwateren en onder militaire begeleiding.

Na de oorlog werd alles heropgebouwd. In afwachting werd de vis verkocht in een haastig opgetrokken gebouw langs wat nu de Hendrik Baelskaai heet. Deze tijdelijke vismijnhal werd omwille van de modderige ondergrond de 'slielmiene' genoemd. In 1949 werd de nieuwe vuurtoren in dienst genomen. Ook de zwaar getroffen vismijn werd heropgebouwd. Hij werd op 22 juli 1951 door koning Boudewijn ingehuldigd. De Oostendse visserij was weer eens in feest, op de Opex werd naar aanleiding van de inhuldiging van de vismijn zelfs een heus openluchtbal georganiseerd.

Andere tijden

Nooit was er zoveel visserijbedrijvigheid in Oostende als tijdens de jaren vijftig en zestig. Ook vandaag zijn er nog altijd mensen die zich de tijd herinneren waarin de vismijn haast te klein was om er alle vangsten in onder te brengen. Vanaf de jaren zeventig werd het duidelijk dat de gouden

De Oostendse vismijn in 1953. Nooit was er zoveel visserijbedrijvigheid in Oostende als tijdens de jaren vijftig en zestig. (Uitg. Nels)

tijden voorbij waren. De neergang zou zich in de daaropvolgende decennia verder zetten. De overbevissing begon zijn tol te eisen; IJsland ging haar visgronden voor de buitenlanders afschermen; de haringvisserij werd enkele jaren verboden (en kon nadien niet op gang getrokken worden); de aanvoercijfers daalden en daarmee ook de tewerkstelling. Het centrum van de visserijbedrijvigheid verlegde zich van Oostende naar Zeebrugge. De Europese Unie begon de vloten van de lidstaten te 'downsizen', waardoor het aantal schepen nog eens danig verminderde; almaar strengere quotaregelingen maakten van de visserij een twijfelachtige zaak; riante slooppremies hielpen de reders om de visserij te verlaten; Nederlandse reders die de dure quotaregelingen in eigen land wilden ontwijken kochten Belgische rederijen op en namen de Belgische visquota mee naar Nederland...

De kapitaalbreng van de NV Zeebrugse Visveiling (1988) was ook de start van een meedogenloze competitie om zich de resterende brokken van de Belgische visserij toe te eigenen. In die concurrentiestrijd moest eerst de Oostendse rederscoö-

De opening van de heropgebouwde vismijn in 1951 ging gepaard met grote feestelijkheden. In de Opex werd een openluchtbal georganiseerd.

peratieve (OVA) de duimen leggen (2003) en later ook het autonoom gemeentelijk visbedrijf Exploitatie Vismijn Oostende. De kapitalisten van de Zeebrugse Visveiling namen in oktober 2010 de Oostendse vismijn over en verwierven zodoende een quasi monopolie op de in België aangevoerde vis.⁽⁶⁾ Veel vismijngebouwen die door deze neergang inefficiënt geworden waren stonden er verwaarloosd bij; eerdere renovatiepogingen (o.a. plannen om een koelvloer aan te leggen; nieuw opgerichte samenwerkingsverbanden om de pakhuizen te hernieuwen...) stuitten op weerstand, ze werden afgevoerd of op de lange baan geschoven; later werden veel pakhuizen ingepalmd door diensten (VLIZ, IOC...) die niets met de visaanvoer en -verkoop te maken hebben; in een aantal andere pakhuizen werden viswinkels ondergebracht. De Vlaamse Visveiling zegde de site te zullen heropbouwen. Een kleinere, maar efficiënte vismijn, omringd door viswerkende bedrijven, zou de sector in Oostende verankeren. Tot vandaag zijn die plannen evenwel dode letter gebleven. In Oostende groeit de sepsis.

Flor Vandekerckhove

- (1) Raymond Vancraeynest, *De geschiedenis van de rederij Aspeslagh – Deceuninck*.
- (2) Raymond Vancraeynest, *Nieuwe vismijn 50 jaar*. In *Ter Cure Bredene, Jaarboek 1984*, p.137-138.
- (3) Ferdinand Gevaert, *De bouw van een nieuwe vissershaven en vismijn in Oostende*. In *Ruimschoots III/2013*, p.6 e.v.
- (4) Vancraeynest 1984, p.145-149.
- (5) Frank Redant. *Van "Cierk" tot "Miene, De geschiedenis van de Oostendse vismijn*. (www.vliz.be/docs/groterede/GR13_cierk_tot_miene.pdf). p.17.
- (6) Een samenvatting van significante momenten van deze concurrentiestrijd vindt u in *Van de Zeebrugse naar de Vlaamse Visveiling*, in *HVB XII/2010*, ps 8 e.v.

De fotodetective

Soms krijgen we op de redactie foto's toegestuurd die enerzijds te merkwaardig zijn om niet gepubliceerd te worden, maar waarover we anderzijds te weinig weten om ze ook daadwerkelijk te plaatsen. Dat was ook nu weer het geval met deze reeks van drie foto's die we van Daniël Eyland toegestuurd kregen. Wat we op de eerste foto zagen was een schip dat, begeleid door een loodsboot,

gebouwd door Eriksbergs M.V. Akitieg. Gothenborg voor de rederij Svenska Orient linien, waarvan de manager Axel Broström heette (vandaar de AB op de schouw). Het vaartuig werd in 1961 uit de lijsten geschrapt. Eddy Eneman ging er de plaatselijke pers op napluizen en vond in Het Handelsblad der Kust van 6 oktober 1945 dat de Gotland op 29 september 45

gezien en bewonderd, doch weinigen weten dat om de komst van deze lading hout een vinnige strijd gestreden werd en dat, zoo Oostende de overwinning behaalde, dit grootendeels te danken is aan het krachtdadig optreden van Schepen Edebau. Korte uren vóór de aankomst wist men nog niet of het schip Oostende ofwel Antwerpen zou aandoen, daar door de bevoegde kringen dezer laatste haven aangevoerd werd dat Oostende niet geschikt is om een dergelijke lading hout te ontvangen. Ontvangen wel, doch het hout zou hier blijven liggen, bij gebrek aan verbinding voor de binnenscheepvaart. Eens te meer hebben Oostende en ons dok- en havenpersoneel bewezen voor gelijk welke taak opgewassen te zijn, want deze week kwamen alhier reeds drie lichters toe, waaronder een geladen met 380 ton Amerikaanse kolen. Ze zijn reeds opnieuw vertrokken met elk een lading van ongeveer 240 ton hout. Er bestaat dus geen enkel gegronde reden om voortaan nog schepen, voor Oostende bestemd, een ander haven te laten aandoen.' Ook Le Carillon van 10 oktober had iets over de Gotland te melden, maar dan over de afvaart. Die krant meldt dat ene Snauwaert, een matroos uit Heist, probeerde als verstekeling mee te reizen. Hij werd in de Demeysluizen ontdekt. De Staatsveiligheid verdacht Snauwaert ervan te willen ontsnappen omwille van 'zijn gedrag gedurende de bezetting'.

(fv)

de haven van Oostende binnenvoer. De fotograaf nam de eerste foto van op de zeedijk, terwijl hij over het Klein Strand naar de havengeul keek. De versperringen die we daar zien leren ons dat de foto in of kort na WO II genomen werden. Op de tweede foto zien we het schip dat op de schouw de letters AB heeft staan. Er staat veel volk te kijken. De aankomst blijkt een spectaculaire gebeurtenis te zijn. Een derde foto toont ons een schip - hetzelfde? - waarvan de goederen (houten planken) gelost worden.

Wat moesten we ervan denken?

We stuurden de beelden door naar shiplovers Louis Vande Castele en Eddy Eneman. Zij identificeerden het schip als het Zweedse vaartuig Gotland (lengte over alles: 305'2"; breedte: 43'2"; diepgang 18'9"; 1.948 gross 967 net 3240 ton dw; voorzien van een oil engine 4SA 6 cy 630 x 1300mm.) Het werd in 1929

de haven binnen stoomde, geladen met 1000 St. hout voor de firma Deweert. De Kustbode van 14 oktober 1945 meldt ons dan weer waarom daar zoveel volk kwam naar kijken: 'Talrijk zijn ze die het prachtige S/S GOTLAND alhier hebben

Het peppelbos

Vanmiddag begaf ik me naar het hoger gelegen peppelbos. Geregeld plukte ik daar bloemen om ze op de zaterdagse dorpsmarkt te verkopen. Ik hield van die markt en dat zeker als de zon hoog boven de kerktoeren hing en zijn stralen over de gestreepte kramerstentengoot. Op zonovergoten marktdagen wandelden de mensen gonzend tussen de uitstallingen en werd zelfs mijn glimlach warm ontvangen door de glimmende kijkers van ondeugend geklede dorpsmeisjes. Misschien verkocht ik daarom bloemen op de markt: om onder het mom van arbeid van de wulpsheid te snoepen; om te geloven dat een levenslustige lente voor mij nog niet afgesloten was.

Vandaag stond ik aan de zoom van het bos. Er beving me een onbestemde vrees die dromen over de dag van morgen onmogelijk maakte. Het onophoudelijk geritsel van peppelblaadjes bakende de stilte af. De zon had zich verstoken en de te volgen zandwegel lag in deemstering. Op weg tussen het geboomte vertolkten de onder mijn stappen krakende takjes de oprispingen van mijn angst. Het slurpen van drassige grond gaf aan dat het bospad achter me lag. De mufte geur van vochtdoordrenkte aarde verjoeg mijn niet te duiden zorg. Ik richtte mijn aandacht op het plukken van de bloemen, die ik in de holte van mijn linkerarm busselde. Plots hoorde ik een gedempt kuchen. Terstond rechtte ik mijn rug om een blik te werpen tussen de populieren- en olmenstammen. In het vaal schemerlicht ontwaarde ik een met klimop omkranste hut, waarvoor een rijzige gestalte me roerloos gade sloeg. Hij mat mijn grootte, had mijn klungelige houding, droeg mijn kapsel, maar... zijn stem klonk veel lager.

Schor sprak hij: 'Nooit ofte nimmer betraden mensen deze zompige gronden. In het dal beneden worden ze op verharde paden en pleinen door IJver tezamen geklit. Waarom laat gij u door IJver hierheen voeren? Waarom breekt gij mijn rust? Mijn kalmte gedijt op het geruis van het gebladerte en ze deint op het kabbelen der beken die aan duizend bronnen ontspringen. Het tijdloze dat mij verblijdt, verwijdt in het weerkerend spel der seizoenen. U plukkend te zien, voert mijn denken naar wie ik vergeten dacht: naar IJver, die van tevoren het stille komt verstoren en die de tijd in herinnering brengt.'

'U ontmoeten was mijn wens niet,' antwoordde ik, 'ook al moet ik toegeven dat ik graag door mensen omringd ben. Maar gij,... uw gebaren en uw trekken gelijken op de mijne! Wie zijt gij, zo ik vragen mag?'

'Ik ben degene die gij altijd zult zoeken, maar die gij door IJver nooit zult vinden,' zei de vreemde man. 'Ik ben degene die gij steeds woudt kennen, maar aan wie gij door uw vluchten nooit zult wennen. Ik ben in u, doch gij verblijft buiten mij.' Ongewild liet ik me ontvallen: 'Het lijkt me nogal hoogmoedig te menen dat gij mijn wandel kunt luchten, terwijl ik onder de uwe zou zuchten.'

'Geen minachting spreekt uit mijn gezegde,' viel hij me in de rede, 'want de vreugde zou met mij zijn, mocht ge in de stilte uw grootheid vinden,... Dan zouden wij tweeën immers tot één versmelten! De avond is gevallen. Voor wie de duisternis duister is, valt een weg terug moeilijk te bekennen. Geef mij

de bloemen en rust gij op mijn strobed uit. Bij het krieken van de dag neem ik uw plaats in en begeef ik me naar de markt. Neemt gij morgen mijn stilte waar.'
Waarom, dacht ik, ben ik voor hem blijven staan? Waarom ben ik niet dadelijk voortgegaan? Mijn eigen roekeloze woorden hadden mij gestrikt. Ik was genoopt een nacht te wachten op de verlaten dag van morgen. Een merel bezong de nanacht toen de slaap me eindelijk vatte.

Ik zag de ochtendzon de aarde zoenen en maakte me snel op om naar het dorp te gaan. Of hij al dan niet sliep wist ik niet. Bewegingloos lagen zijn ogen in zijn toch geopende oogluiken. Ik ging de hut naar buiten. Ik tuinde door het struwelen naar het bospad. Draaiingen overvielen me. Ze lieten me zelfs niet los tussen de wiegende korenvelden waarachter autogeronk aangaf dat ik het dorp naderde. Op het dorpsplein leek de duizeling wel een wand rond me op te werpen. Ik bevond me binnen mijn ommuring, waarbuiten honderden mensen hun vrolijke stemgeluiden over de gekasseide vlakke lieten rollen. Ik stond met mijn bloemen onder de kerktoeren. Ik hoorde in wervelingen het ruisen van de peppelblaadjes. Tussen mijn muren van stilte dobberden mijmeringen.

Eensklaps werden mijn wanden ruw geraamd door een mannenstem die schertste: 'Gij daar, wat staat gij te staan met uw verwelkte bloemen en met uw ogen op oneindig. Ziet gij niet dat het hier verlaten is en dat elk gezin zich reeds in een gezellige huiskamer teruggetrokken heeft?' Gniffelend voegde hij daaraan toe: 'Maar zonder uw bloemen!'

Het was vooravond. De aanblik van het lege plein schudde mij uit mijn verdwazing. Ik snoof de bosgrond. Ik stooft naar de vredige kalmte van mijn groene woonst.

Terwijl me een briesje om de oren blies, speelde mijn denken met de gedachte hoe hij een dag van stilte doorgekomen zou zijn.

Zodra de drassige bodem onder mijn spurten spetterde, hief ik het hoofd op naar mijn hut. Daar zag ik hem voor de deur-opening staan, starend naar de hemel die tussen het loverdak oplichtte. Hij schrok van mijn gedag. Hij werd gelijk uit een droom gekegeld. Ik vroeg hem of hij van een dag uit mijn dagen genoten had.

Hij schraapte de keel en antwoordde in hoge toonaard: 'Gij schudde mij met uw basstem uit een dag van dromen over de markt waar ik met ruikers pleeg te staan. Ik stond er in gepeinzen en merkte iets dat ik nooit eerder voelde... Gelijk het ruisen van de bomen hier mijn ijverig verbond met de mensen daar verzwond.'

Glimlachend legde ik de bloemen in de plooi van zijn linkerarm. Radeloos keek hij naar de verwelkte busseel, waarin de kopjes van de koekoeksbloemen bungelden. Alsof hij iets rook, spurtte hij door het schemerende bos naar het dorp. Het bleef stil in het peppelbos, want ik zag hem nimmer weer.

Don Fabulist

OP ZOEK NAAR DE ZEE IN PROCOL HARUM

Procol Harum en 'A Whiter Shade Of Pale' vermeldt men altijd in één adem. Het zo verpletterende succes van deze ultieme plakker, succes dat effectief van 1967 tot op heden duurt, heeft de verdere levensloop van deze Britse band een beetje in de schaduw gezet, toch voor wie met muziek niet al te indringend bezig is. Nochtans gaat het om één van de boeiendste exponenten van de jaren zestig pop en rock, die tot 1977 productief was en tien vaak fascinerende platen uitbracht. In een veelheid aan stilistische invalshoeken ook: rock en pop, folk en folkrock, psychedelisch, experimenteel en progressief ('progrock'), blues, rhythm & blues en soul, en niet in het minst symfonische rock, de samenwerking van een rockband en met een klassiek orkest, waarin zij mede de pioniers waren, samen met vooral de **Moody Blues**. Hun veruit best verkochte plaat is niet toevallig 'Live In Concert With The Edmonton, Symphony Orchestra' (1972; hitsingle 'Conquistador')

Het is echter fout hen enkel te zien als 'de mannen van de symf/ baroque/ art rock'. Zeker verdedigbaar is de visie dat het meesterwerk van de band 'Grand Hotel' is met zijn majestueuze symfo titelnummer, rockbrokken als 'Bringing Home The Bacon' en 'Toujours L'Amour' en het ondeugende folky 'Souvenir In London'. Hits waren er ook, met o.a. 'Homburg' en zo tot 'Pandora's Box' (u hoort een aardige selectie op de dubbele verzameling 'Secrets Of The Hive: The Best Of'; 2007) Met tussenpozen wist de in 1991, na de dood van kernlid **Barrie James 'B.J.' Wilson** (één van de beste rockdrummers aller tijden), heropgerichte band aangenaam te verrassen ('The Prodigal Son' in 1991 en 'The Well's On Fire' in 2003) Vandaag treedt Procol Harum nog op, inderdaad vaak met symfonische orkesten, wat in diverse liveplaten resulteerde. Een hele goeie is 'In Concert With The Danish National Concert Orchestra And Choir' (2009), de meeste recente 'MMX' (2012)

Nog steeds draait de band rond twee van de vijf pioniers uit de tijd van de 'summer of love', pianist en zanger **Gary Brooker** (ook solo zeer de moeite: hij was ooit blikvanger op 'The Night Of The Proms') en tekstschrijver **Keith Reid**. Dat Reid in deze functie Brooker en de band terzijde stond, is niet uniek, maar toch niet alledaags: je denkt aan de enkele schaarse voorbeelden: **Pete Brown** bij **Jack Bruce** (**The Cream**) en **Bernie**

Taupin bij **Elton John**. Reid werd echter mettertijd echt lid van Procol Harum, en dat is toch enig in zijn soort. Er is véél bijzonder aan de band: we denken nog maar aan de naam 'Procol Harum', die, vaak misspeld, een heleboel interpretaties kreeg, te veel om hier helemaal uit de doeken te doen. Ze zou genoemd zijn naar een kat, maar bevredigend is die verklaring niet helemaal. Om goed Latijn te zijn (vertaald als 'Ver van deze dingen', iets van die strekking) staan er dan weer twee vervelende fouten in. En met een 'harem' heeft het al helemaal niets te zien. Omgekeerd heeft de naam tot de verbeelding gesproken.

Dat geldt zeker ook voor de tot de verbeelding sprekende titel 'A Whiter Shade Of Pale', dat eindeloos werd overgenomen, geparafraseerd, gekannibaliseerd. Een verkoop van meer dan tien miljoen wereldwijd, slechts één van de straffe cijfers die dit nummer omgeven (awards, coverversies, gebruik in films, enz.), en de enigmatische, intrigerende kelst (er zijn nogal wat wilde interpretaties!) zullen ook wel geholpen hebben. Dat heeft zo'n vormen aangenomen dat 'A Whiter Shade Of Pale' erkend is als een 'snowclone', een neologisme (dat zelf een fraaie oorsprong heeft, dank zij de Innuït/ Eskimo's!) gelanceerd in 2004, waarmee men aanduidt: herkenbare zinstructuren die

BUDDY'S GOLD

**AANKOOP
GOLD**

AALST

LOUIS D'HAESELEERSTRAAT 4
9300 AALST
0484 20 20 71
OPEN: DIN - ZAT VAN 10U - 12U
EN 13U30 - 18U
GESLOTEN: ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

BRUGGE

DWEERSTRAAT 8
8000 BRUGGE
050 34 02 28
OPEN: MAAN - ZAT VAN 10U - 12U
EN 13U30 - 18U
GESLOTEN: ZON - EN FEESTDAGEN

OOSTENDE

VAN ISEGHEMLAAN 72
8400 OOSTENDE
059 50 67 29
OPEN: DIN - ZAT VAN 10U - 12U30
EN 14U - 18U
GESLOTEN: ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

LOKEREN

MARKT 63
9160 LOKEREN
0486 92 66 30
OPEN: DIN - VRIJ VAN 10U - 12U
EN 14U - 18U
GESLOTEN: ZAT - ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

GRATIS PRIJSOFFERTE

GOUD ♦ DIAMANT ♦ ZILVER

DIRECTE BETALING

ANTIEKE JUWELEN

BUDDYSGOLD@HOTMAIL.COM
WWW.BUDDYSGOLD.COM

SKB Life Saving Equipment

reddingsvesten - reddingsboeien - drijvende toestellen - valschermsignalen - stakelichten man.o.boordlichten - noodzenders Locat - radio Beacon - reddingsvloten: RFD, Elliot, Viking, Zodiac, Autoflug, Bombard, Avion, Callegari, Servaux, Mitsubishi, Soniform - nazicht brandblusapparaten.

- ERKEND SERVICESTATION -

**VERANTWOORDELIJKE VOOR DE KUST:
A. VAN DURME. TEL.: 0475 25 88 02**

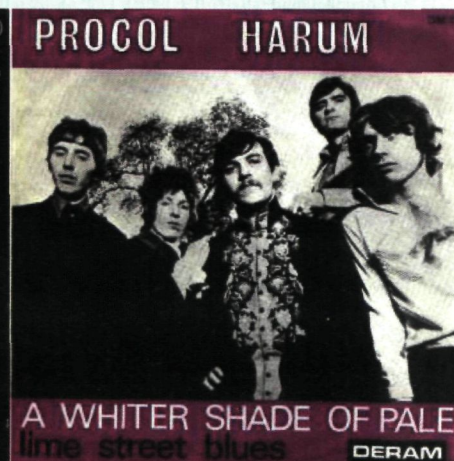
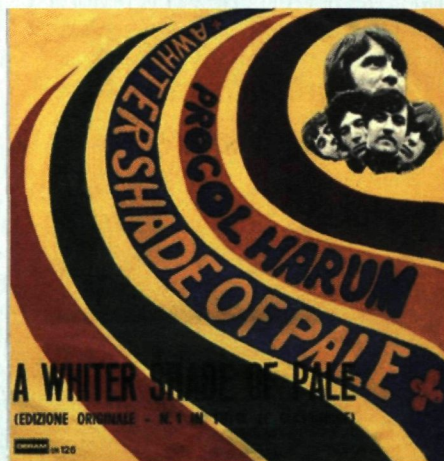
SKB Life Saving Equipment
Vosseschijnstraat 44
2030 Antwerpen
Tel + 32 (0) 3 2138670
Fax + 32 (0) 3 2138671

Afdeling kust
H. Baelskaai 8A
B-8400 Oostende
Tel.: 059/33 96 00
Fax: 059/33 96 01

men hergebruikt (kloont dus), identiek of met variaties, vaak met verandering van één of twee woorden (hierachter tussen haakjes gezet) Het is het type 'Le (beaujolais) nouveau est arrivé', 'Here's (looking) at you (kid)'... to boldly (go) where no (man) has (gone) before'. Tussen de honderden vonden we 'A Brighter Shade Of Paella' in een Britse krant en 'A Whiter Shade Of Tail' over een eekhoorn wel best te pruimen (voor een volledige lijst zie http://procolharum.com/99/awsop_parlance.htm)

Er is ook veel te doen geweest over het auteurschap. De song werd toegeschreven aan Brooker en Reid, maar al in een vroeg stadium herkende men het vrije gebruik van stukken van J.S.

pool... *Scratch your name all over my Lamborghini, but just don't make me sing that song again*'. Pure vitriool! Later kwam dat weer allemaal goed (eigenlijk bleef het een knipperlichtsituatie), maar uiteindelijk kwam er toch een proces... in 2009! Wat Fisher overigens won, alhoewel er intussen meer dan veertig jaar waren overgegaan: het is intussen tot een voor alle partijen bevredigende regeling gekomen. Maar wat heeft 'A Whiter Shade Of Pale' met de zee te maken? Niets eigenlijk, al is er wel de zinsnede: 'I was feeling kind of seasick', maar die zeeziekte had niets met de zee te maken. 'One of sixteen Vestal virgins who were leaving for the coast' betreft er plots de Romeinen bij.

Bach en zelfs van ideeën uit 'When A Man Loves A Woman' van Percy Sledge (afijn, die schreef de song wel maar schonk de royalties weg, iets waar de man zijn leven lang spijt van had) Dat doet helemaal niets af aan de song, maar het is wel zo dat er nog een derde in het spel was, of beter: kwam. Orgelist (en af en toe ook producer) Matthew Fisher meende recht te hebben op een deel van de credits voor het nummer. Men praatte hem dit uit het hoofd, maar ten slotte, in 1969 verliet hij de band 'definitief'. Hij zong er zelfs over op de weinig bekende, maar bijwijlen schitterende soloplaat 'Journey's End' (1973; met o.a. het thema van de film 'Separation' en 'Suzanne', het soort song waarvan je je afvraagt waarom niemand daar een hit van maakte)

In niet mis te begrijpen bewoordingen geeft hij in het door woede aangezwengelde 'Going For A Song' meer dan één sneer aan het adres van zijn oude kompanen: 'You can drive a plough across my golf course... You can put piranhas in my swimming

Maar de oude heidense traditie van de maagd blijvende priestersessen die beurtelings het vuur in de tempel van haardgodin Vesta moesten onderhouden en die, als het uitging, zich aan zware straffen konden verwachten (onze traditie van het 'eeuwige vuur' is daar zeker mee verwant), waren nooit met meer dan zeven en wat hen naar de kust voert, terwijl ze hun job te doen hebben op het Forum Romanum, hartje Rome, is ook al een raadsel. Nee, de zee lijkt wel erg ver af in deze overigens heerlijke tekst om luidop mee te brullen: 'We skipped the light fandango...'. Er is echter een andere song, die mede de roem van Procol Harum uitmaakt, en die zozeer de zee ademt dat je de zeemeuwen kan horen in intro en outro... Dit wonderlijke lied is 'A Salty Dog' ('Ouwe Zeerot/Piraat'), titelsong van hun derde LP uit 1969 (u vindt het vanzelfsprekend op de sites met clips), en over dat nummer... en nog een ander van die zelfde plaat, 'The Wreck Of The Hesperus', geschreven en gezongen door... Matthew Fisher, onderhouden we u volgende keer.

Antoine Légat

De Landsker line, een Vlaamse taalgrens in... het Verenigd Koninkrijk

Milford Haven. Vlaamse vissers kennen de havenstad maar al te goed. Maar weten ze dat Vlamingen daar ook in de Middeleeuwen al voet aan wal zetten? Een grote groep Vlamingen emigreerde ca. 1106 inderdaad naar Pembrokeshire in Wales, waar ze de lokale bevolking verdreven en er de plaats van de Welshmen innamen. Het is niet dat daar vandaag Vlaams gesproken wordt, maar nog altijd zijn er taalverschillen tussen de verschillende regio's in Wales, die te maken hebben met die Vlaamse migratiegolf. Een en ander wordt uit de doeken gedaan op de website van de BBC. ⁽¹⁾ Onze abonnee Daniel Marsham had het opgemerkt.

Vlaamse kolonisten in Wales

Het jaar 1106 kenmerkte zich alhier door verschrikkelijk slechte weersomstandigheden. Ene Samuel Lewis schreef erover: *'Tijdens een verschrikkelijke storm die de kust van Vlaanderen teisterde, werden de duinen en de dijken op veel plaatsen weggeblazen en de zee overspoelde een groot stuk van het land.'*

De overstroming leidde ertoe dat een groot aantal Vlamingen soelaas ging zoeken in Engeland. Ze werden er hartelijk verwelkomd door koning Henry I. Ze vestigden zich daar in verschillende kolonies verspreid over Engeland, maar al vlug, zo schreef dezelfde Samuel Lewis, kwamen ze in conflict met de autochtone bevolking en Henry I verhuisde de Vlamingen naar een verafgelegen landbouwnederzetting in het zuiden van Pembrokeshire, gebied dat eerder al door de Noormannen bezocht geweest was.

Van de aanwezigheid van Vlamingen bestaan inderdaad sporen. Oude archieven uit de streek hebben het inderdaad

Boven de Landsker line bleef het Welsh de gebruikelijke taal. Onderaan de grenslijn — nochtans afgescheiden van Engeland — wordt er een Engels dialect gesproken. Oorzaak is de toevloed aan Vlamingen in de XIIIde eeuw. Zij waren het Welsh onmachtig.

over een bepaald volk met eigenaardige gewoonten en van vreemde origine die aldaar de plaatselijke bewoners lieten ophoepelen. Dat ging over die Vlamingen. Die inwijkelingen bouwden vervolgens een lint van vijftig kastelen en vestingen om zuid Pembrokeshire te beschermen tegen de inheemse Welshmen die ze verdreven hadden naar het heuvelachtig gebied in het noorden. Dit lint van kastelen, bekend als de 'Landsker line' (landsker komt van het Noorse 'verdelen') strekte zich uit van Newgale over de Westkust tot Amroth aan de Zuid-Oostkust. Twee derden van die ver-

In Winston bouwde de Vlaamse hoofdman Wizo in 1112 een kasteel. Wizo nodigde Vlaamse families uit om er te komen werken op de gronden die hij van de Engelse koning toegewezen kreeg.

sterkingen bestaan uit aardewerk, met stenen kastelen in de nabijheid van bevaarbare wateren.

Het kasteel van Haverfordwest werd gebouwd door de Vlaamse leider Tancred, kort nadat de Vlamingen er in 1108 toekwamen. Onder zijn bescherming ontwikkelde er zich een nederzetting en werden er de fundamenten gelegd voor een modern marktstadje, een commercieel centrum.

Het dorpie Winston, vijf mijl noord-oost van Haverfordwest, kreeg een naam die naar een andere Vlaamse inwijkeling verwijst, Lord Wizo (Wizo werd Winston). Letterston was dan weer de nederzetting van de Vlaming die als bijnaam Letard Litelking (little king, kleine koning, Letterston komt van Letard).

Tenby, aan de zuid-oostkust van Pembrokeshire, ontwikkelde zich in de 12de eeuw toen er een omwalling kwam, een kasteel en een kerk ten behoeve van de Vlaamse kolonisten. De Vlamingen die experts waren in de handel in wol maakten de streek welvarend.

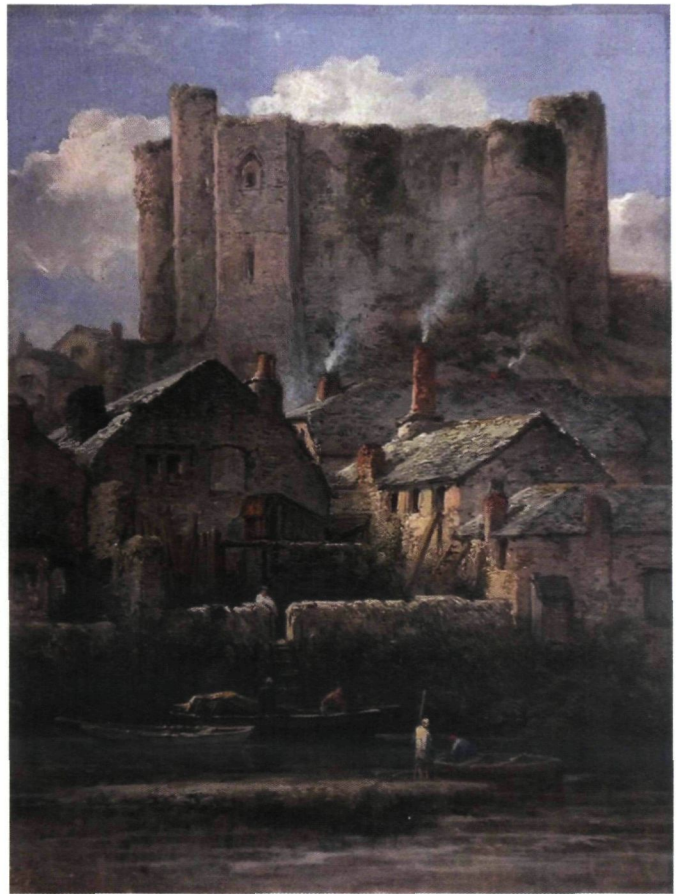
De Vlamingen bezetten de meer productieve landbouwgronden van Pembrokeshire, ten zuiden van de Landsker Line, in

De uitgeweken Vlamingen lieten sporen na in het landschap. In St Florence zien we de resten van wat er een 'Flemish Chimney' genoemd wordt, een Vlaamse schouw. Het is bijlange niet zeker die schouwen ook door Vlamingen gebouwd werden, maar de naam getuigt alvast van de aanwezigheid van Vlamingen.

de lager liggende gebieden. Daar werd het land ook warm gehouden door de Golfstroom die er zorgde voor mooie nazomers, zachte winters en vroege lentes. De oogst was er twee weken vlugger klaar dan in het noorden van de provincie.

De Landsker line werd een culturele en taalkundige grens die Pembrokeshire in twee splitste. De toevloed van Vlamingen in Zuid-Pembrokeshire was zo groot dat de taal dat die eerst

Het kasteel van Haverfordwest werd gebouwd door de Vlaamse hoofdman Tancred, kort nadat de Vlamingen er in 1108 toekwamen. Dit schilderij (1872) van William Pitt toont ons hoe indrukwekkend de burcht boven het gebied uitlorende. (foto Collectie Haverfordwest Town Museum.)

gesproken werd, het Welsh, uitgeroeid werd ten voordele van een Engels dialect met een vreemd accent en dat doorspekt was met woorden die elders in Engeland niet bestonden. De scheiding die de Landsker line destijds veroorzaakte bestaat vandaag nog altijd. Nog niet zo lang geleden werden huwelijken tussen telgen van de twee kanten sterk afgeraden, ook omdat taal niet het enige verschil was. Roy Lewis, een schrijver uit de streek, wijst op de religieuze verschillen: *'Toen ik klein was, was er geen vermenging tussen zuid en noord. Dat kwam vooral door de godsdienst. Die van het noorden, dat waren non-conformisten; in het zuiden woonden vooral anglicanen en katholieken.'*

(fv)

(*) http://www.bbc.co.uk/legacies/immig_emig/wales/w_sw/article_2.shtml

WEBDESIGN

Ik ontwikkel een website voor uw bedrijf of u persoonlijk, gebaseerd op uw doelstellingen.

GRATIS OFFERTE

ilse.heip@skynet.be

www.huisheip.be

Marnix Verleene viste in februari weer aan boord van de O 316 Aegir. Voor Het Vrije Visserijblad (HVVB) nam hij zijn fototoestel mee en hield hij een dagboek bij.

Vissersdagboek

Donderdag 20.06 — We vertrekken op woensdagavond met het busje en komen op donderdag 20.06 om 03.30 toe.

Aan boord gaat het er meteen hard aan toe: 'Waar is mijn mes?' 'Zijn de naalden gevuld of is het met hamer en menspijker ofte de marlpriem te doen?'

Wie wat waar? Waarom? Wanneer?

De Ouwe weet er raad mee: 'Het werk kan wel even wachten.'

Vertel eens, hoe was het aan de kaai?'

'We hebben vergaderd aan de toog, in huiskamers en in kantoren.'

We hebben vergaderd aan de kant van de mijn en aan onze kant.

Aan de vismijn moet iedereen weg, niemand weet waar naartoe, en aan de overkant is 't een beetje als in dat park in Turkije. Maar dan met veel minder volk. Met niemand eigenlijk. Ken je die niemand? Ken je de niemand die toeliet dat het zou gebeuren? Niemand, dat zijn degenen die het niet interesseerde en de anderen die het zogezegd niet wisten.

Kijk hier.'

Een bedrukt vel papier gaat van hand tot hand. Daarop staan de plannen voor de herinrichting van de Oostendse Oosteroever.

'Kijk,' zegt iemand, 'dat lijkt wel de onderkant van een school.'

Is dat een omgekeerde piramide? Is dat de bovenkant van een zandloper?'

Mooie plannen, mooi weer, mooi uitzicht, schoon volk.

'Kijk, daar, de vuurtoren, daar linksonder, kijk, hij staat achter een boom.'

De bootsman zwaait het blad heen en weer. Hij gooit het verkreukeld vel op tafel en komt goed op dreef: 'Wat zijn die twee mobiele kantoren aan de voor- en achterkant? Loketten om toegangsgeld te vragen? Verhuren van visgerei? Openbare toiletten? En hier: een chinees meisje dat naar de plek kijkt waar eertijds het sprotkot was.'

'Exceptionel Waterfront Living project release Oosteroever Oostende.'

De schipper telt de verdiepingen: veertien.

We ontwikkelen meteen een toekomstperspectief. 'Vrouwlied zou daar mooi liggen op die bovenste verdieping, aan het zwembad, in de zon, terwijl onze kinderen de vis verkopen die ze onder de kust gevangen hebben.'

Iemand voegt eraan toe: 'Terwijl dochters op hoge pieten vissen, onze zoons de praktijken van de gigolo instuderen, terwijl ze de gebouwen vrij van meeuwenstront houden. Zie ze pendelen tussen de veerdienst en de buildings. In authentieke jumpers en op klompen bezorgen ze de boodschappen aan huis.'

'En wij? Waar zijn wij?' De jongen kijkt vragend naar de mannen.

'Wij zijn waar we altijd geweest zijn. Hier. Aan boord.'

Dat roept enige commotie op: 'Volgend jaar hang ik mijn laarzen aan de kapstok.'

'Ik nog twee jaar.'

'Nog zeven.'

De jongen: 'En wij kunnen verrekken. Bedankt.'

'Het is te laat. We staan machteloos. Wat doe je eraan?'

Ze moeten...'

Een stem brengt de rust weer aan boord:

'Dat blad papier is niet meer dan een droom.'

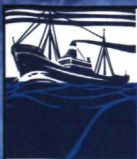
Iemand antwoordt: 'Als 't maar geen nachtmerrie wordt.'

Het wordt stil in het kombuis. Geklots van water

en de geluiden van een afgemeerd schip.

Marnix Verleene • foto's JoC

Marnix Verleene

B.V.B.A. S & S

Jofra Shipping & Trading

Postbus 51 • B - 9060 Zelzate

Tel: +32 (0) 9 361 00 04 • Fax: +32 (0) 9 360 60 04

GSM: +32 (0) 477 952 450

E-mail: jofra.jan@gmail.com

Web: www.bvba-sens-jofra.be

- Aan- en verkoop van alle visserijschepen
- Aan- en verkoop van alle motoren / koppelingen
- Alle toelieferingen / reparaties
- Inbouw van alle merken motoren en koppelingen
- Tevens uw adres voor al uw sloop- en saneringschepen

Omer Vilain overleden

Op 8 juni overleed Omer Vilain in het Oostendse woonzorgcentrum De Boarebreker. Hij werd 88. De stad verliest hiermee een productieve heemkundige auteur. Omer Vilain werd in alle intimiteit gecremeerd en verstrooid. Vilain werd op 5 augustus 1924 in Oostende geboren en bracht z'n jeugd door in de Oude Vuurtorenwijk waar z'n grootvader aan moederszijde sluismeester was. Hij verloor z'n vader toen hij amper één jaar was. Na z'n middelbare studies aan het Koninklijk Atheneum behaalde hij het diploma van sociaal assistent.

In 1944 werd hij bibliothecaris in de Oostendse stadsbibliotheek. In 1962 werd hij er benoemd tot hoofdbibliothecaris. Ondertussen behaalde hij ook het getuigschrift van gegradueerde in de bibliofiele en bibliografische wetenschappen en zag hij z'n personeelsbestand bij z'n afscheid in 1988 van 4 medewerkers aangedikt tot 40. In de loop van die 44-jarige bibliofiele carrière leerde hij de Oostendenaar boeken *lenen en lezen* en bouwde hij het Fonds Ostendiana uit: een haast oeverloze databank over Oostende en de Oostendenaar. Een volwaardige alternatief voor het

verloren gegane stadsarchief tijdens de Tweede Wereldoorlog. Een aantal jaren was hij ook de promotor van de Bibliotheek voor Zeelieden die onderdak vond in de het directiegebouw van de vismijn. Van 1989 tot 1994 zetelde Omer als gemeenteraadslid in de stad die hij in het hart droeg als amateur-historicus, verzamelaar, stadschroniqueur, auteur en causeur. Hij was medestichter van de huidige Heemkring De Plate in 1954 en was voorzitter van de intussen Koninklijke Historische en Heemkundige kring tussen 1999 en 2004. 'Hij was het heemkundige geheugen van De Plate. We konden altijd bij hem te rade als we iets niet wisten. En hij was het bestuur van de heemkring erg erkentelijk voor wat het presteerde', aldus huidige voorzitter Jean-Pierre Falise. Zelf vertelde Vilain dat de liefde voor de lokale geschiedenis hem werd ingelepeld door de vele volksverhalen die z'n zeven babbelgrage tantes langs moederszijde vertelden. Terecht kreeg Omer in 1999 de Prijs van de Cultuurraad Oostende. Met een verzameling van zo'n 15.000 prentkaarten liet hij een kleine 20 jaar lang de Oostendenaars in De Zeewacht meegenieten van het voltooid verleden in beeld en woord. Zijn bijdragen vormden de meest begeerde knipsels uit het weekblad. In z'n wekelijkse fotocolumn bracht hij het 19de en 20ste eeuwse stadsleven weer tot leven: straten en pleinen, haven-, strand- en dijken, hotels en openbare gebouwen, monumenten en beelden, zeevaart en visserij. Maar net zo goed schreef hij over het fenomeen tijd, stadsgeluiden, bloemenstoeten en het postverkeer. Bovenal bracht hij het verhaal van de gewone Oostendenaar: visser, kapper, kunstenaar, schavuit en doolaard. Zijn 'Omer Vilain over de tijd van toen' waren samen goed voor 800 bijdragen. Evenveel vlot leesbare fragmenten Oostendse historie. Deze en andere kleine Oostendse stadsgeschiedenissen stelde hij te boek in o.a. 'Langs 't hard zand' en 'Langs de kateien'.

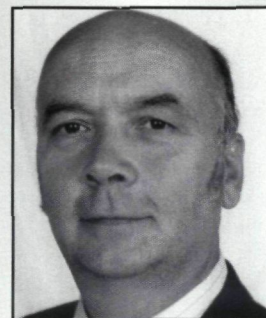
Marc Loy

ZEEVISSERS - VISBEWERKERS
- HAVENARBEIDERS - ZEELIEDEN EN BINNENSCHIPPERS
VOOR AL UW PROBLEMEN

WENDT U TOT DE

Zeemansbond A.B.V.V.

Ivan Victor
Federaal secretaris
zeevisserij
Jules Pourquaetstraat 27
Oostende
Tel.: 059 55 60 85
Fax: 059 70 51 33
E-mail:
Ivan.Victor@btb-abvv.be

R. Vermote:
gewestelijk secretaris
0476 23 40 28
Heiststraat 3
Zeebrugge
Tel.: 050/54 47 15
Fax: 050/54 42 53
E-mail:
renaud.vermote@btb-abvv.

CREVITS

IMPORT - EXPORT - ALLERLEI KETTINGEN EN KETTINGMATTEN
ANKERS - HERBRUIKBARE MATERIALEN - VISSERIJBENODIGDHEDEN
RUBBER BOLLLEN EN RUBBER RINGEN

Marcus Gerardsstraat 12, 8380 Zeebrugge. Tel.: 050 54 48 33
Kotterstraat 42, 8380 Zeebrugge. Tel.: 050 54 45 85
Ankerstraat 20, 8400 Oostende. Gsm: 0475 30 39 87
Fax: 050 54 79 11
Telefoneren vanuit Nederland: +32 50 54 48 33

Vier geslaagd in visserijonderwijs

Op donderdag 27 juni ging de proclamatie door van de leerlingen die in het Maritiem Instituut Mercator te Oostende de eindstreep van de visserijopleiding gehaald hadden. Vier leerlingen slaagden in het zevende jaar Visserij en kregen hun attesten: Chesney Daems (schipper beperkt vaargebied - motorist 750 kW); Manu Martins (stuurman beperkt vaargebied - motorist 221 kW); Yoann Wiame (roerganger - motorist 750 kW) en Nick Walrave (roerganger). De laureaten kregen bovenop hun attesten ook felicitaties van de Rederscentrale en een waardebon van de Vlaamse Visserij Coöperatieve.

De Belgische visserijvloot (99)

In januari 2005 startten we met de rubriek 'De Belgische visserijvloot' waarbij we maandelijks drie foto's en een beknopte historiek van de vaartuigen publiceerden. Met 111 steekkaarten van vissersvaartuigen hadden we zowat de hele varende vloot gehad. Door de goede respons op deze rubriek gingen we er nadien mee door. Sinds februari 2008 gaan we stapvoets terug in de tijd en brengen we de vaartuigen die inmiddels uit de vloot verdwenen zijn. Deze aanpak, die gepaard gaat met het nodige opzoekwerk, leverde voldoende vaartuigen op om tot vandaag in HVB telkens een bladzijde te vullen.

Voor de juiste gegevens baseren we ons op de oudere Officiële Lijst der Belgische Vissersvaartuigen. Ook andere bronnen en archieven worden geraadpleegd om de exacte gegevens over de vaartuigen en de opeenvolgende eigenaars te vinden. (Louis Vande Castele)

O 38 PROS

Lengte: 27,20 m

Breedte: 6,30 m

Tonnage: 94,04 bruto

Bouwjaar: 1962 staal

Werk: Henk Zwart, IJmuiden

Motor: Bolnes 1962

Vermogen: 250 pk

Eigenaars

O.38 PROS

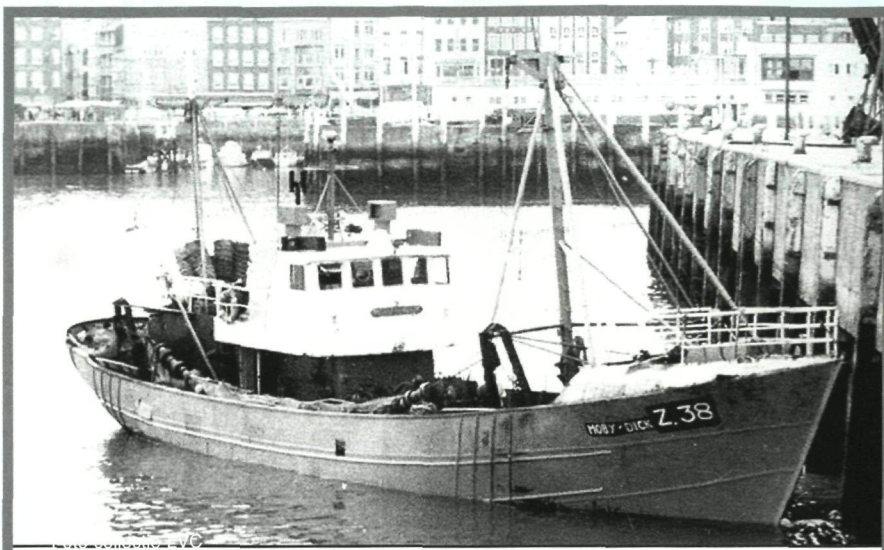
PVBA De Vuurtoren (1962)

Z.38 MOBY DICK

Vlietinck Alfred (1966)

Op 06.10.1982 wordt het vaartuig verkocht in Lowestoft.

(Eigen foto.)

O 150 DE VOLENDAM

Lengte: 16,22 m

Breedte: 5,15 m

Tonnage: 29,91 bruto

Bouwjaar: 1961

Werk: J Boomsma, Heck, NI

Motor: Kromhout 1962

Vermogen: 140 pk

Eigenaars

G. Veerman (1961)

O 150 DE VOLENDAM

Verbiest Laurentius (1966)

Op 05.07.1982 werd het vaartuig geschrapt uit de officiële lijst der vissersschepen

Verkocht aan Ko van der Meulen en omgedoopt tot BR 47

Vervolgens aan Jan Bezuiden als OD 28

In 1992 aan Hoek Nico uit Katwijk als

KW 44 WILLY ALIDA.

In 1995 is het vaartuig gekapseisd en is de alleenvarende schipper om het leven gekomen.

(Eigen foto.)

Z 550 ZEEMANSMOED

Lengte: 14,83 m

Breedte: 5,20 m

Tonnage: 30,01 bruto

Bouwjaar: 1953

Werk: Leon De Graeve, Zeebrugge

Motor: A.B.C. (1953)

Vermogen: 125 pk

Eigenaars

Albert Pauwaert, Heist (1953)

Michel Vermander en Simonne

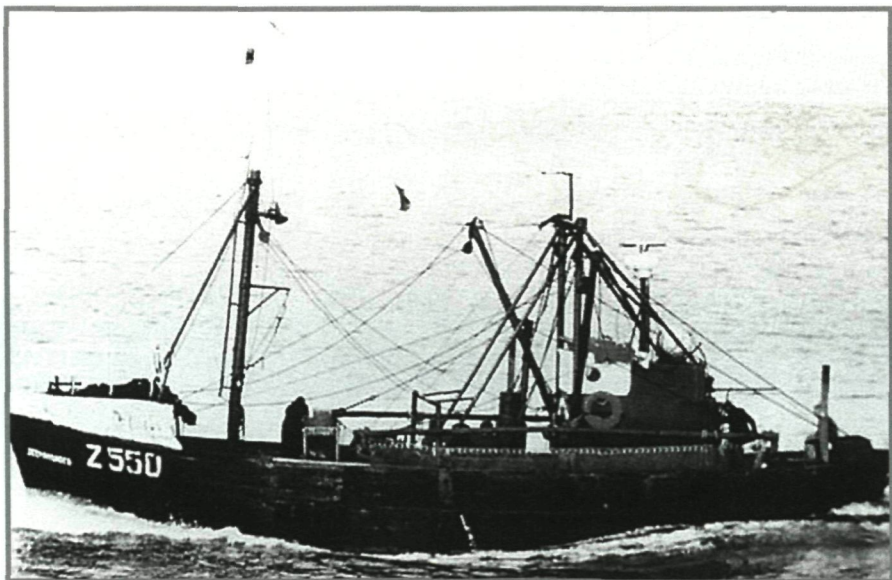
Vanhoutte, Lissewege (1966)

Michel Vermander (1972)

Walter Witgeers, Blankenberge (1977)

Op 18.02.1982 werd het vaartuig geschrapt uit de officiële lijst der vissersschepen.

(Foto: Collectie LVdc)

BRIEF UIT HET BINNENLAND

DE KONING DRINKT

Van onze royalty-watcher

Allicht ken je dit verhaal van Suske en Wiske wel. Koning Poefke en Koning Cactus zijn verwickeld in een strijd om het bier. Belgischer kon Willy Vandersteen het niet maken. Het verhaal verwijst naar de Koningskwestie. Koning Poefke merkt op: 'Wat kan onze weerstand hier nog baten, 'k geloof dat ik er beter aan gedaan had mijn volk niet alleen te laten.' Wiske merkt vervolgens in de originele versie op: 'Dat is maar een gedacht, Poefke! Begin dan maar al met een villa in Zwitserland te huren.' Leopold III probeerde het tijdens de Tweede Wereldoorlog met Hitler op een akkoordje te gooien en kreeg daardoor een flink stuk van het land over zich toen hij na de oorlog opnieuw de troon probeerde te bestijgen.

Ze deden nogal graag aan politiek, onze eerste koningen. De eerste Leopold werd door de grote Europese mogendheden als koning van dit landje aangeduid. België werd een soort van bufferstaatje in Europa, na jaren heen en weer getold te zijn tussen de Fransen, Oostenrijkers, Spanjaarden, Nederlanders, ... We waren in trek toen. Het toerisme nam een hoge vlucht. Toen Leopold de staat aangeboden kreeg twijfelde hij eerst nog: de grondwet was hem een beetje te vergaand. Zijn zoon, de tweede Leopold, die maakte het nogal bont in Congo. De Afrikaanse slaven die hun dagquutum niet haalden werden op persoonlijk bevel van de koning de handen afgehakt. *Ne sjiaken tiep, maar een beetje gewelddadig!* In Oost-

tende hadden ze dat goed onthouden en pasten ze de standbeelden wat aan deze realiteit aan.

Met de latere koningen hadden we meer geluk.

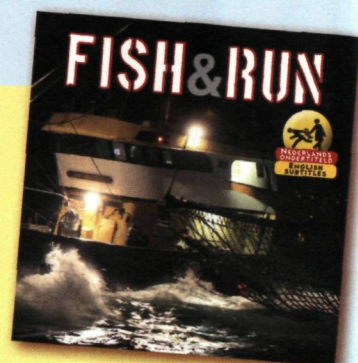
Politiek kwam op de achtergrond te staan en seks kreeg een belangrijke plaats in het huishouden: Boudewijn trad een dagje af omdat hij tegen abortus was; zijn broer, Albert, nam het leven iets minder preuts op en deed het ook met andere vrouwen. Erg heeft hem dat allemaal niet getekend, het is de vrolijkste *kwiët* van de ganse bende. Benieuwd dan ook wat de nieuwe koning Filip gaat geven. Zet hij het rijtje erotische koningen verder of keert hij terug naar de eerste roeping van zijn voorouders? Je leest het wel in 'Dag Allemaal'. Tijdens de plechtigheden op 21 juli bewees hij in elk geval niet van zijn vrouw Mathilde te kunnen blijven. Het is hem overigens gegund: hoe zou je zelf zijn met zo een schone vrouw naast je op een balkon met romantisch panorama over Brussel?

Wat Filip er verder van bakt, daar moeten we nog even naar raden. Het ziet er de kwaadste niet uit. Ik had iets meer sympathie voor zijn broer Laurent. Die kwam ik ooit tegen op een klimaatbetoging. De buitenlandse reizen van de man worden niet altijd gesmaakt, maar hij heeft de allures van een rebel. Tijdens de vaderlandse plechtigheden droeg hij de ganse dag een zonnebril, tot in de kathedraal toe. Wat sommige journalisten deed speculeren over een *zware hang over de nacht* ervoor. Persoonlijk denk ik dat de zonnebril eerder te maken heeft met de aanwezigheid van de oude koningin Fabiola. Wat is dat een klein gerimpeld vogeltje geworden! Naar het schijnt gaat het evenwel niet zo goed tussen die twee. Een paar misplaatste blikken kunnen verbergen als de pers er is, kan dan ook handig zijn.

Je ziet het, het zijn eigenlijk gewone mensen, zoals jij en ik. Met hun zorgen, hun schrik, hun afwijkingen enzovoorts. Het enige verschil is natuurlijk dat ze van vader op zoon mekaar aanduiden om de baas te zijn in dit landje. Dat vind ik dan minder zie. Waarom dat recht voor zich alleen houden en ons niet lekker laten mee kiezen wie het boegbeeld van België wordt? In dat geval krijgen we een Belgische president. Goed, het kost wat, maar dit familiebedrijf zet ook wel een hapje in de begroting. We gaan ook moeten opletten en de grondwet wat aanpassen. We zouden bijvoorbeeld kunnen afspreken dat de president moet verkozen worden met een drievierden meerderheid. Anders kan het nog Bart De Wever worden en dat zie ik persoonlijk niet zitten. Nee, zo een afgeslankte norse brombeer die snel op de tenen getrapt is en overall boetes staat uit te delen, daarmee maken we ons land niet sympathiek en de bijhorende handelsbalans negatief. Dan nog liever zo'n koning... met wat onechtelijke kinderen erbij.

Filip De Bodt
filip.de.bodt@skynet.be
foto's JoC

De film *Fish and Run* is nog altijd te verkrijgen. Schrijf 12 € (verzending in) over op reknr. BE40 0016 3236 1163 van Climaxi Groenlaan 39 Herzele. Wie meer info wenst, neemt contact op met filip.de.bodt@skynet.be.

GIJ DIE DIT BLAD IN DE KRANTENWINKEL KOOPT

**NEEM TOCH
'N ABONNEMENT**

Neem vandaag nog een abonnement
en schrijf 30 euro (*) over op rekening
384-0596581-18 van Het Vrije Visserijblad.
U krijgt dan een jaar lang HVB bij u thuis
in de bus bezorgd.

(*) Tarief voor abonneementen in België. Voor het buitenland, zie colofon.

